

МАШИНА ИНСОННИНГ ДЎСТИДИР!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил чиқиши
№ 217 (12.570)

Сешанба, 17 сентябрь 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРИШГА КЕНГ ЙЎЛ ОЧАЙЛИК

Республика партиямиз, бутун халқимиз олдида Ватанга 3 миллион 566 минг тонна пахта топширамыз деб олган юксак социалистик мажбуриятни бажариш учун курашини хал қилувчи даври — йилги-терим бошланди.

Йилги-теримнинг дастлабки кунлариёқ колхозчилар, совхоз ишчилари табиатнинг барча инжиқликларини енгиб, қаҳрамонона меҳнатлари билан етиштирган мўл ҳосилни йилги-териб олиб, ўз мажбуриятларини шараф билан бажариш учун ватанпарварлик ҳис-туйғуларига тўлиқ-тоштанликларини кўрсатди.

Никита Сергеевич Хрущевнинг мамлакатга пахта нақадар зарурлиги, пахта олтидан ҳам қиммат эканлиги тўғрисидаги сўзларининг маъноси ҳар бир пахтакорнинг, республикамиздаги ҳар бир меҳнатқашнинг қалбига ҳамиша яшайди. Бу сўзлар пахтакор меҳнатининг моҳиятига юқлиқлигини, мамлакатга тобора кўпроқ пахта етказиб бериш — ватанпарварлик ва интернационал бурчимиз эканлигини, шон-шараф ишмиз, виждон ва қаҳрамонлик ишмиз эканлигини ҳамиша эслатиб туради.

Лекин меҳнат ғайрати нақадар жўш урмасин, кишилар қанчалик шавқ-забқ билан меҳнат қилмасинлар, пахта териш машиналари қувватидан тўла фойдаланилган тақдирдагина муваффақиятга эришиш мумкин. Шу кечакундадаги энг муҳим сисёси ва ҳўжалик вазифа — 675 минг тонна пахтани механизациялаш воситасида териб олиш учун машиналарга кенг йўл очиб беришдан, пахтани қўлда теришдан машинада теришга ёпишга ўтиш учун асос яратилган иборатдир.

Партиямизнинг ленинчи Марказий Комитети йилги-терим ишларини механизациялаш зарурлигини бизга так-тор-такор таъкидламоқда. Никита Сергеевич Хрущев 1954 йилдаёқ пахтачиларни комплекс механизациялашнинг бутун чоралар билан олдинга суриш вазифасини қўйган эди. Ўртоқ Н. С. Хрущев КПСС Марказий Комитетининг 1958 йил декабрь Пленумида «...пахта териш машиналарини кенг қўлланмасдан териб пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш мумкин эмаслигини» алоҳида таъкидлаб ўтган эди. «Пахтани қўлда теришдан машина теришга ўтиш керак», — деган эди Н. С. Хрущев. — Пахта териш техникасидан фойдаланишдаги ўзарликни йўқотиш, бу ишга партия ва комсомол ташкилотларини оғлатириш зарур.

Бу сўзларини нақадар донолиги ва гоёт катта ҳаётий кучга эга эканлигини вақтинан ўзи кўрсатди. Раҳбарлар техниканинг аҳамиятини яқини тушунадиган, янгича ишлайётган меҳнатнинг прогресси усуллари ва методларидан фойдаланаётган ҳўжаликлар терим машиналарини ишлатишдан ҳамиша юксак самараларга эришмоқдалар.

Тошкент ободлигида «Малик» совхозда бўлиб бутун ҳосилнинг 69,8 процентини машинада териб олди. Андижон ободлигида «Совой» совхозда ҳосилнинг ярмидан кўпроги машинада териб олindi.

Ана шу ҳар икки совхоз ҳам пахтани машинада териб олиш тўғрисидаги пахта топшириш планини муддатидан илгари бажариб, кузги-қишқи ишларни ўз вақтида ўтказиб, келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратиб қўлди.

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасида ўртоқ Синдоров раис бўлган «Ленинград» колхозида ўтган йили ҳосилнинг 62 проценти машинада терилди. Пахта териш машиналарининг кенг қўламда қўлланилиши колхозга 37600 киши куни ва 230 минг сўм маблагини тежаб қилиш имконини берди.

Биз ҳаётий равишда техника тараққийотининг машалалари деб аташимиз мумкин бўлган бундай ҳўжаликлар оз эмас. Уларнинг таърибаси шунини кўрсатадиган техникадан моҳирлик билан фойдаланиш ҳосилини йилги-териб олишнинг иккинчи ўзгариш тизимини, меҳнат унумдорлигини анча ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш имконини беради.

Машина терими пахта етиштириш таннархини пасайтириб, қўлмасдан, пахтакорнинг оғир қўл меҳнатидан халос қилишга қўлмасдан, пахтанинг юқори сортларда топширилшини таъминлашга қўлмасдан, балки кузги-қишқи дала ишларини кенг қўламда ўз вақтида амалга ошириш имконини беради, деҳқончилик маданиятининг мисли қўрилмаган даражада юксакликка кўтарилди, ҳосилдорлигини ошириш учун кенг имкониятлар туғдиради.

Шундай қилиб пахта етиштиришнинг бундан буён янада кўпайтириш кўп жиҳатдан ҳосилни машинада териб олишга боғлиқдир.

Ҳар қандай янгиланган, илгор иш усулларидан ҳади-сирайдиган қолқон, консерватор кишиларгина бундай афзаллиқни қўлмаслиги, пахтани машинада териб олишнинг гоёт муҳимлигини тушунамаслиги мумкин, ҳолос. Айрим раҳбарлардаги ўзарлик консерватизм кўринишлари, қўл меҳнатига қўл бўлиб қолган натижасидангина ўтган йили ҳосили машинада териб олиш плани бажаришмай қолди.

Айрим ҳўжаликларда пахтани машинада териб олувчи-сизлантиришда. Бундай ҳўжаликларда олдин даладаги пахта қўлда териб олindi, шундан кейин ана шу майдонларга

ларга машина киритилди. Худди ана шунинг оқибатида Бухорода, Қорақалпоғистон АССРда ва бошқа айрим областларда гектардан атғи 4-5 центнердан ҳосил машинада териб олindi. Машина теримига яроқсиз даладарни яқратиб ва бошқа жиддий хатоликлар ҳам қўлаб содир бўлди.

Бу йил машина теримига бўлган муносабат тубдан ўзгариши керак. Ҳамма жойда пахтани машинада уюшқоқлик билан териб олиш учун барча чораларни кўриш лозим. Бунинг учун бизда ҳамма шарт-шароит бор. Олимларимизнинг кўч-ғайрати, ишчилар синфининг шавқли меҳнати тўғрисида пахтакорлар энг муқаммал, юксак унум билан ишлайдиган техника билан таъминланганлар. Бу йилги кўзда беноён пахтазор океанларида 12 минг «зағор» кема» жавлон уради.

Бизнинг аjoyиб механизатор кадрларимиз бор. Меликўзи Умрзоков, Валентин Топко, Турсуноя Охунова, Майиш Жалолов, Саодат Гулаҳмедовларнинг номи республикамиздан ташқарда ҳам машҳурдир. Энди уларнинг минг-мингга ишдошлари бор. Кўпчилиги комсомол аъзоларидан иборат 20 минг механизатор бизнинг гвардиячиларимиз. Бу аъмаллар шу кеча-кундузи пахта учун курашининг энг олдинги сафиди энг илгор маррада турибди. Техникани муқаммал билб олган пахта даладарининг гвардиячилари мўжизалар яратишга қўлдорлар.

Механизаторларнинг республика кенгаши катташчилари пахтакорларга қарата қабул қилган Мувоаффақият бундай деб ёзган эдилар: «Биз, механизаторлар партиямизнинг ленинчи Марказий Комитетини, жонагон Совет ҳўкумати, шахсан ўртоқ Н. С. Хрущевни ишонтириб айтмакчимиз, камиди 675 минг тонна ҳосили машиналарда териш, 2 миллион 350 минг тонна пахтани қўн-қанорсиз ташини ҳамда пахтачиларни комплекс механизациялаш янада кенг йўл очиб қўйиш ҳақида Ватанга берган сўз-имизнинг устидан чиқмайсиз».

Биз гвардиячиларнинг ваъдага вафо қилишларини биламиз. Энди ҳамма гап машиналарнинг нормал ишлатиш учун тегишли шарт-шароит беришда, ҳосилни машинада териб олиш ҳақида ҳамиша гамхўрлик қилишда қолди.

Пахтачиликда техника тараққийоти асосий масала эканлигини, ҳосилдорлигини оширишнинг, пахта етиштиришнинг кўпайтиришнинг ҳал қилувчи шарт эканлигини ҳар бир киши равшан билб олиши керак. Комплекс механизациялаш йўлидан бораётганда биз пахтачиликда меҳнат унумдорлигини партия Программасида кўзда тутилган даражага кўтарга оламиз. Ҳосилни машинада териб олиш эса комплекс механизациялашнинг асосий эвенолар.

Бизнинг бошқа йўлимиз йўқ ва бошқага йўл тутишимиз ҳам мумкин эмас. Каттами-кичими ҳар бир раҳбар бунга тўла-тўқис билб олиши керак. Эндиликда ҳўжаликка истибқилини қўла оладиган, жамини янгилди, илгор иш усулларини жорий эта оладиган кишиларгина раҳбарлик қила олади. Бу йил йилги-терим масъули колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари учун, ишлаб чиқариш бошқармаларининг раҳбар партия ва кишлоқ ҳўжалик кадрлари учун партиявий етуқлик аттестатига жиддий имтиҳон бўлади.

Ҳозирнинг ўзидаёқ айрим жойларда бу имтиҳондан ўтмаётган кишилар бор. Маълумки, пахтани машинада териш юзасидан пиланинг ва социалистик мажбуриятларининг бажарилиши кўп жиҳатдан гўза баргини тўктиришнинг қанчалик сифатли ва ўз вақтида ўтказилишига боғлиқ. Лекин бир қанча областларда гўза баргини тўктириш учун дориланг жўза секин бормоқда, бу ишнинг ўтказилиши энг кўпайиш мўлжаллари қўлда бой беришмоқда. Хусусан Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРдаги ҳўжаликлар йўл қўйиб бўлмайдиган даражада кейинда қолмоқда. Балкичи ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқир) ўртоқ Хошимов, партия комитетининг секретари ўртоқ Тоқибоев» ҳўжаликларидан умуман гўза баргини тўктириш учун дориланг аслини олганда ҳали киришмаган.

Бундай аҳвол механизацияга қарши қайғиритишга кишиларгагина қўл келиши ва пахтани машинада териб олиш пиланинг бажарилишига хавф туғдиришни аниқ.

Гўза баргини тўктириш учун дориланг — гоёт муҳим ва фойдалли тадбир. Дориланг ҳосилини камайтириш юборади, деган даъволар мутлақо пуч тадбир. Илгор ҳўжаликларнинг таърибаси фанга эди бўлган бундай «назария»ни кўн-пакун қилиб ташламоқда.

Мисол учун ўртоқ Хван бошлиқ бўлган «Политотдел» колхозида бўлиб ҳамма майдондаги гўза баргини тўктириш учун дориланг маълум. Бу — колхознинг пахта топшириш пиланини муддатидан илгари бажаришининг таъминлаган ҳал қилувчи омиллардан бири бўлди. Бу ерда гектардан 47,1 центнердан пахта териб олindi.

Бу ва бошқа кўпгина ҳўжаликларнинг таърибаси гўза баргини тўктириш ҳосилнинг пилиб етилишини тезлаштиришнинг, пахтанинг биринчи энг қимматбаҳо сортининг кўпайтиришнинг сира илгор қилиб бўлмайдиган даражада яққол тасдиқлаб турибди. Бу тадбир гўза баргини тўктириш

Ш. РАШИДОВ,

Ўзбекистон Компартияси Марказий
Комитетининг биринчи секретари

Фарғона ва Андижон пахтакорлари
Ватанимиз хазинасига 100 минг тоннадан
„оқ олтин“ тўкдилар.

Бухороликлар ҳам суръатни жадаллаштириб, кеча икки процентдан ошириб пахта тайёрладилар.

Пахта фронтининг баҳодирларига шон-шарафлар бўлсин!

учун кетган ҳамма харажатларни тўла-тўқис қоплайди. давлатга ҳам, колхоз ва совхозларга ҳам катта фойда етказилади.

Сирдарёликларнинг яқин икки-уч йил мобайнида ҳосилнинг асосий қисминини машинада териб олишни мўлжаллаб бошлаган аjoyиб ташаббусларини ҳар тарафлама таъриқлаш керак. Ҳозир ҳам уларнинг иши яхши бормоқда. Область гўза баргини тўктириш учун дориланг таъминлай деб қолди. Бу ерда бу йилнинг хусусиятлари тўғрисида ҳисобга олindi. Бу йил пахта кўп жойда барвақт очилди. Сирдарёликлар бу қўлай шароитлардан фойдаланиб, гўза баргини тўктириш учун энг яхши мўлжалда дориланглар ва машиналарнинг ишлатиш учун кенг йўл очиб бердилар.

Ишчи барча областларда шундай ташкил қилиш керакки, гўза баргини тўктириш учун дориланг яқин беш-олти кунда таъминлансин. Гўза баргини дориланг юзасидан қилинадиган ишларнинг графиги қандай бажарилаётганини устидан қаттиқ назорат ўрнатиб, барча самолётлардан, ҳамма трактор аппаратларидан яхшироқ ва узлуksиз фойдаланилишини таъминлаш керак.

Баргини тўктириш учун гўзани дориланг сифатига алоҳида эътибор бериш, бу ишнинг ўз ҳолига ташлаб қўймаслик, балки агрегатларнинг иши устидан қаттиқ контроль ўрнатиш керак. Кишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш министрининг вакиллари «Узасхоттехника» оирлашмаси ва Гржадин ҳаво Фоти вакиллари билан биргаликда гўза барги тўкиладиган мўлжал келиши билан дориланглар ҳар бир далаи колхоз ва совхозларнинг вакилларига аниқ билан топширишга ахши бўлиб эди. Агар барг яхши тўқилмаган бўлса, иш қабул қилинмаслиги лозим. Бу ишни брак қилиб, андобр ҳисобига қайта дориланг керак.

Область партия комитетларининг, область ижроия комитетларининг, партия комитетлари, ва ишлаб чиқариш бошқармаларининг раҳбарлари бу ишнинг ўз ҳолига алоҳида, киши гўза баргини тўктириш учун дориланг қаршилик кўрсатадиган бўлса, уларга нисбатан энг кескин чора кўришлари керак. Гўза баргини тўктириш учун дориланг — хусусий иш эмас, балки ҳўжалик-сиёсий аҳамиятга эга бўлган муҳим масаладир.

Пахта терим машиналарининг ишлатиш учун жой тайёрлашда оқилона иш тутиш, назиятини ҳисобга олиб оперетив, яққол ишлаш керак.

Илгор шартини ҳар илг келиши натижасида айрим жойларнинг қилиш икки-уч мартадан қайта экилди. Бундай участкаларда ҳозир очилган пахталар билан бир қаторда кўмук гўзанинг ҳам бўлиши табиийдир. Бундай дала гарчи илгари машина теримига аяқрилган бўлса ҳам, ҳосилни машинада теришга ярамайдиган. Ноқулай ерларни пахтаи барвар пилишдан жойлар билан алмаштириш керак. Бу ишни сира халламан, оператив равишда, ишнинг қўзани билб қилиш керак. Самарқанд, Хоразм областлари, Қорақалпоғистон АССРдаги бир қанча районларда қилиш тактор-тактор экишга тўғри келганини ва гўза ривожланишдан бирмунча оракда қолганлиги учун барча майдонларда гўза баргини тўктириш зарур. Шундай қилинмас, илгор-терим деңгизга сурлиб кетиб, пахта сирати кескин пасайди.

Бунга йўл қўйиб бўлмайди. Тўғричи сирта пахта топширишнинг олдинги олиш шарт. Ватанга аъло сурт пахта керак, биз ана шундай пахта топширишимиз зарур. Лекин даладарини тайёрлаш, гўза баргини тўктириш учун дориланг — бу ҳосил учун олиб бориладиган жангини муваффақиятнинг таъминлайдиган тадбиргина, ҳолос. Пахта учун чинакам жанг машиналар даладаги қилиш билан бошланади. Бу ерда ҳам ишнинг тўғри уюштириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Машина теримининг масъули 40-45 кул, ҳолос. Ана шу муддатда ҳар битта машинада камиди 100 тоннадан пахта териш учун ишчи икки сменада ташкил этиш зарур. Долзарб кўнларда машина бирор қақча ҳам тўхтаб турмасин. Агар меҳаник-ҳайдовчи дам оладиган ёни оқталанадиган бўлса, унинг ўрнига бошмаси ишлаб турсин. Бу — ҳар бир машинада кўпроқ пахта териш, йилги-терим муддатини қисқартириш, ишчи арзонта тушириш, ноубудгарчиликнинг олдини олиш имконини беради. Ҳар бир машинанинг иши партия ташкилотларининг мунтазам назорати остида бўлиши.

Терим агрегатларининг ишчи икки сменада ташкил этиш, машиналарнинг юргизилишга барча механизатор кадрларини жалб этишнинг талаб қилади. Машиналарнинг роилини синналган жангчилар билан бир қаторда механизация мактабини эндигина таъминлаб чиққан ёшлар ҳам бошқармалар. Бу аjoyиб кишилар, комсомол аъзолари зўр ҳавас билан ишга киришадилар, лекин уларнинг таърибаси етишмайдиган. Уларга дўстона қўмақлашнинг лозим.

Улғай Ватан уруши йилларида бизнинг шавқли Совет Армиясига жангчиларининг аjoyиб аянмаси бор эди. Фронтга ҳал жанг кўрмаган ёш солдатлар келиши билан қолқон ҳаққонлар, кўн иш кўрган жангчилар уларга олақлик қилардилар. Ёш жангчилар таърибаси жангчиларнинг ёнида уларнинг бардам тутиб, жангга дадил кириб борадилар ва қаҳрамонларча курашардилар. Терим машиналарининг етказари ҳам худди шундай иш тутишлари, ёш механизаторларни ўз сафларига олишлари, уларга иш ўргатишлари, уларни шахсан ибрат кўрсатиб, уларни яққоллаштиришлари ва талаба сарни олиб боришлари керак.

Нуқсонларини тезда, йўл-йўлакай тўғатиш лозим. Бундай нуқсонлар ҳозир, машиналар ишга тушган дастлабки кунлардан ҳуқиб турибди. Айрим ҳўжаликларда машиналар қайтадиган жойлар ҳаддан ташқари тор қилиб тайёрланган, ҳали барги яхши тўқилмаган қаргалар ҳам машина қўйилмоқда, подбортниклар иплантилмаётди, оқибада пахта ноубудгарчилиги кўпаймоқда.

Бундай фактларга сира муросазлик қилиб бўлмайди. Уларини дарҳол тўғатиш чораларини кўриш зарур.

Шундай ҳоллар ҳам содир бўляптики, битта машинанинг орақсидан иккинчи машина ишга туширилмоқда, ҳар бир меҳаник-ҳайдовчига алоҳида участка ажратиб берилмаётди, бу эса масъулиятсизлик туғдиришда ва ишнинг сифатини пасайтиришда.

Механизаторларнинг ишида эгасизликка ва ҳаммаи бир қилибда ўлчашга сира йўл қўйиб бўлмайди. Меҳаник-ҳайдовчиларнинг ишнинг далачилик бригадасининг бошлиги синчилаб текшириб қабул қилиши ва баҳо бериши керак. Меҳаникнинг иш яқинлари ҳар кунини унинг шахсий дафтрасига ёзиб қўйиш, бунинг барча колхозчилар билан тўғричи лозим. Алоҳида ибрат кўрсатган кишиларни ўз вақтида рағбатлантириш, уларнинг доғругини ошириш — социалистик мусобақани ривожлантиришга, барча механизаторларни фидокорона меҳнат қилишга илҳомлантириш демакдир.

Машиналарга узлуksиз ва сифатли техника хизмати кўрсатилишини таъминлаш жуда муҳимдир. Машиналарнинг ҳар бир группасига терим агрегатларини техника жиҳатдан парварши қилиб туришга ёрдам кўрсатиш мақсадида кўча автоустандалар ва инженер-техник ходимларини бирктириб қўйиш керак.

Пахтани машинада теришнинг таъриқли этиш ҳақида гап кетганида пахтачиликни комплекс механизациялашнинг энг муҳим масаласи бўлган ҳосилни қўн-қанорсиз ташини тўғрисида индамасдан ўтиб бўлмайди.

Пахтани механизациялаш воситасида териш билан бирга қўн-қанорсиз ташининг поток технологияси — энг муқаммал, иқтисодий жиҳатдан энг фойдалли усулдир. Поток технологиясининг моҳияти пахтани йилги-териб олиш ва уни тайёрлов пунктларига етказиб бериш жараёнининг тўхтовсиз давом этишиндан иборатдир.

Пахта гўзанинг тушидан одам қўли тегмасдан тўғри гарамга етиб боради.

Пахта қўн-қанорсиз ташинида транспорт харажатларининг ўзинига бир тонна пахта ҳисобига 3 сўмдан андёрқоқ қамайди. Қўн-қанорсиз ташинидаги тўқимачиларга катта ташвиш келтиридиган қанол пахтага аралашмайдиган.

Колхоз ва совхозлар поток технологиясининг гоёт афзаллигини яқин билладилар. Шунинг учун ҳам ҳамма жойда бу усулни қўлланишга итиломоқдалар. Лекин ўтган йилнинг таърибаси кўрсатганидек, бу хоҳиш-иштишнинг тайёрлов пунктлари ҳамма вақт ҳам қўлаб-қувватланмайдилар. Бунинг устига, ана шу пунктларнинг айрим раҳбарлари қўн-қанорсиз ташини келтирилган пахтани турли баҳоналар билан қабул қилмасдан йўлга ров соладилар, ҳўжаликларни қўна усулга, пахтани далада қуриб ва тозалаб, кейин топширишдек усулга қайтишга мажбур қилладилар.

Шундай ҳоллар ҳам тез-тез учраб турадики, тайёрлов пунктларида техника хизмати кўрсатишнинг ёмонлигидан кўтариш-транспорт механизаторлар бекор туради. Улар етишмайди ва пахта қўлда туширилади, тексизкалар соғлаб бекор тўхтаб қолади. Шундай қилиб, катта коллективнинг меҳнати беҳуда кетади.

Пахта тайёрлаш пунктларининг барча ходимлари яққол шунини тушуниб олишлари керакки, улар олдин қабул қилувчилар эмас, балки тайёрлаш таъкилотчиларидир. Уларнинг партиявий бурчи, муқаддас вазифаси ҳамма янгилани, илгор иш усулларини ва биринчи навбатда пахтани машинада теришнинг поток технологиясини ҳар томонлама қўлаб-қувватлашдан, унинг кенг жорий қилинишига ахши беришдан иборатдир.

Бу йил қилмоқ ҳўжаликларнинг барча меҳнатқашлари учун алоҳида тарихий йилдир. КПСС Марказий Комитетининг мамлакат кишлоқ ҳўжалигининг зўр куч билан юксалишини бошлаб берган тарихий сентябрь Пленумида 10 йил тузди.

Ана шу дард мобайнида кўпгина шонли зафарларга эришилди, кўпгина муҳим марралар эггаланди. Ҳозир, биз эггалган юксакликдан бундан кейинги олга қиладиган ҳаракатимизнинг перспективалари яққол қўзга ташланган турибди. Биз борадиган йўллар равшан кўриниб турибди. Бу йили бизга партия, ленинчи Марказий Комитет, ўзбек пахтакорларининг аjoyиб дўсти Никита Сергеевич Хрущев кўрсатиб бердилар.

Ўртоқ Н. С. Хрущев пахта етиштиришнинг кўпайтиришнинг ҳал қилувчи шартларини белгилаб бериб «Пахтачиликдаги ишларни механизациялашнинг ҳўжалик аҳамиятига эа, балки сиёсий аҳамияти ҳам бор» деган эди.

Бу дона сўзларда пахтачиликнинг гуллаб-яшнашдан чўқур маънафадорлик ва пахтакорларнинг фаровонлиги тўғрисидаги самийи гамхўрлик ўз ифодасини топгандир. Бу биз учун турмушнинг чўқур билишининг, энг муҳим вазифаларни тушунишнинг, ягона тўғри ҳулосага кела билишнинг аjoyиб намунасидир.

Иш шунга бориляптики, яқин йиллар ичиде пахтани машинада теришга тўла ўтилади. Бу — муҳим революция қадам бўлиб, пахтачиликни ҳозиргача қўрилмаган юксак даражага кўтарди.

Бундай ҳадам қўлиш бизнинг шарафли бурчимиздир. Ўзбекистон меҳнатқашлари партия аълолигисига олдиға қўйган вазифалар қанчалик муркаб бўлмасин, бу вазифаларини ҳал қилишга қўлиб эканликларининг таъриқ-таъриқ кўрсатиб келдилар. Бу вазифа ҳам муваффақиятнинг ҳал қилинади. Ҳамма пахтакорларни, барча кишлоқ ҳўжалик мутахассисларини, республиканинг бутун меҳнатқашларини ана шу вазифани амалга оширишга оғлатиляптики.

Партия ташкилотларининг бунинг пахта учун умумхалқ юришга бошчилиқ қилишдан Ватанга 3 миллион 566 минг тонна пахта топширамыз деб олган мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришдан, йилги-терим суръатини кўндал-кўнга кўчайтиришдан иборатдир. Бутун биз учун бу энг муҳим, энг шарафли, энг масъулиятли вазифадир.

ЎРТОҚ ЯН ЭДУАРДОВИЧ КАЛНБЕРЗИНГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети Сизни, Коммунистик партия ва Совет давлатининг таниқли арбобини 70 ёшга тўлган кунингиз билан самийи кутлайдилар.

Сизга, Ян Эдуардович, узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва бундан кейинги ишингизда катта муваффақиятлар тилаймиз.

СССР ИТТИФОҚИ
КОММУНИСТИК
ПАРТИЯСИ
МАР-
КАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР ОЛИЙ
СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИС-
ТРЛАР СОВЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Я. Э. КАЛНБЕРЗИНГА
СОЦИАЛИСТИК МЕХНАТ ҚАҲРАМОНИ
УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда тутилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Латвия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ян Эдуардович Калнберзинга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилсин ҳамда унга Ленин ордени ва «Ўроқ ва Болга» олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ,
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль.
1963 йил 16 сентябрь.

ЎРТОҚ Н. С. ХРУЩЕВ ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИДА

ВОЛГОГРАД, 16 сентябрь. (ТАСС махусе мухбири). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущев бугун самолётда Волгоград областига келди.

Аэропортда ўртоқ Н. С. Хрущевни Волгоград кишлоқ области партия комитетининг биринчи секретари А. М. Школьников, Волгоград санавот области партия комитетининг биринчи секретари К. К. Чердынченко, Волгоград кишлоқ области ижроия комитетининг раиси Л. С. Куличенко ва Волгоград санавот области ижроия комитетининг раиси Н. И. Чуатов, Қ

КАМИДА 2,5-3 ПРОЦЕНТДАН

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИДАН

ФАРҒОНА. («Кизил Ўзбекистон» муҳбири). Қишлоқ области партия комитетининг кенгайтирилган IV пленуми бўлди. Пленум ишда КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигини кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, мушобадаш Андижон саноат ва қишлоқ области партия комитетларининг секретарлари А. Хужаев, А. Хайдаров, Фарғона саноат области партия комитетининг секретари С. Расулов ўртоқлар иштирокида бўлди.

Киров ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан Х. Зокиров, Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан Ф. Абдурахмонов, Олтиариқ ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан Д. Ф. Лопатин, Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан Х. Наволаев, Қува ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан Д. Сулонов, Поп ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетидан М. Раҳимов ўртоқларининг «1963 йил пахта ҳосилини тегиш ва давлат таъминоти суръатларини кучайтириш чоралари тўғрисида»ги қарорларни иштирокида муҳокама қилинди.

Област пахтакорлари ўртасида давлат пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мамбуриятларни бажариш учун социалистик мушобада асос қилинди. Ўзбекистон, Киров, Ленинград ишлаб чиқариш бошқармаларидаги колхозлар ва совхозлар пахта тегиш ва тайёрлашга ушшоқлик билан киришди ва уни мадд суръатлар билан олиб бормоқда.

Киров номи, «Ганнобо», «Комсомо», «Бешарик», «Октябрь» 40 йиллиги, Охунбобоев номи совхозлар, Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинград», Қуйбасев номи Ленинград ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Партия XX съезда», «Правда», Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номи, «Пахтадан» колхозларида кенг миқёсда таъминоти ва оммавий-сиёсий ишлар олиб бориш, меҳнатни яхши уюштириш натижасида давлатга ҳар кун йиллик планнинг 2-3 проценти миқдорда пахта топширилмоқда.

Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Пахтадан» колхозининг раиси А. Абдуллаев, Киров ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи совхозининг директори Э. Тоқиев, Охунбобоев ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номи колхозининг раиси Холмат Мароқов ва бошқа ўртоқлар пахта инжир-термисини бориш, дадада ишлаб чиқаришнинг ушшоқлик меҳнати тўғрисида сўзлашди.

Доқладчилар ва сўзга чиққан доқладчилар кўрақларнинг ялпи оқилини ва давлатга ҳар кун планнинг 2-2,5 проценти миқдорда пахта топшириш имконияти бўлишига қарамай, ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг бошлангич партия ташкилотлари кулай имкониятлардан тўла фойдаланмаётганини айтиди.

Охунбобоев, Олтиариқ, Қува, Поп ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина хўжаликларда ҳақиқатда меҳнат қилишнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Бир қанча колхоз ва совхозларда пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Доқладчилар ва сўзга чиққан доқладчилар кўрақларнинг ялпи оқилини ва давлатга ҳар кун планнинг 2-2,5 проценти миқдорда пахта топшириш имконияти бўлишига қарамай, ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг бошлангич партия ташкилотлари кулай имкониятлардан тўла фойдаланмаётганини айтиди.

Охунбобоев, Олтиариқ, Қува, Поп ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина хўжаликларда ҳақиқатда меҳнат қилишнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Бир қанча колхоз ва совхозларда пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Доқладчилар ва сўзга чиққан доқладчилар кўрақларнинг ялпи оқилини ва давлатга ҳар кун планнинг 2-2,5 проценти миқдорда пахта топшириш имконияти бўлишига қарамай, ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг бошлангич партия ташкилотлари кулай имкониятлардан тўла фойдаланмаётганини айтиди.

Охунбобоев, Олтиариқ, Қува, Поп ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина хўжаликларда ҳақиқатда меҳнат қилишнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Бир қанча колхоз ва совхозларда пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Доқладчилар ва сўзга чиққан доқладчилар кўрақларнинг ялпи оқилини ва давлатга ҳар кун планнинг 2-2,5 проценти миқдорда пахта топшириш имконияти бўлишига қарамай, ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари, кўпгина колхоз ва совхозларнинг бошлангич партия ташкилотлари кулай имкониятлардан тўла фойдаланмаётганини айтиди.

Охунбобоев, Олтиариқ, Қува, Поп ишлаб чиқариш бошқармаларидаги кўпгина хўжаликларда ҳақиқатда меҳнат қилишнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

Бир қанча колхоз ва совхозларда пахтакорлар орасида оммавий-сиёсий ишларнинг кўп қисми етиштирилган ҳосилни янги-териб олишга жалб қилинмаган.

сиёсий ишлар сўзга кўп қилинган. Айтишларига газеталарни оқ-сондагина ўқиб беришди, «Жанговар» ва «Чайқо»лар ўз вақтида чиқарилмади. Кўпгина колхозларнинг илгор термисининг таърифи етарли оммашайрилмади. Баъзи жойларда бригадалар буйича кунлик ишлар якуни қилинмай қолмоқда. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг бир қисми ишга кеч келди, термисининг бажарилиши Шу тўғрисида ушшоқлик меҳнати паст бўлмоқда.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигини кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ўртоқлар нутқ сўзлашди.

Пленумда давлатга ҳар кун йиллик планнинг камидан 2,5-3 проценти миқдорда пахта топшириш юзасидан тегиш таъминоти белгилаб қарор қабул қилинди.

Пленум охирида ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўмаки Қизил байроғини фарғоналикларга топширди.

Н. ТУХТАСИНОВ.

Машинани ўзига қилин дўст қилинган бу эл Сирдарё обла-стидаги 26-совхоз пахта далаларида ишлов урмоқда. У ким дейсизми, моҳир механик-ҳайдовчи Оллоқой Рустамов, Меҳнатсевар аёл «зан-гори немасини» ишга тушириб, уч кунда 13 тонна «оқ олтин» те-ришга муваффақ бўлди. Суратда: Оллоқой Рустамов.

А. Палеков фотоси.

ВИЛТ ЕНГИЛАДИ

ВИЛТГА ҚАРШИ КУРАШГА БАҒИШЛАНГАН БУТУНИТТИФОҚ СИМПОЗИУМИДАН

«Оқ олтин» Совет Иттифоқидан пахтакор республикалар деҳқонларининг асосий бойлиги. Колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари табиат ўз йўлларида қўйган қўлдан-қўл совҳарини етиб, тўқимачилик, химия ва бошқа кўпгина саноат тармоқларининг «нон» ҳисобланган пахта етиштириши йил сайин кўпайтирмоқда. Совуқ уришга, қўсақ қуртга, илди чиршига қарши кураш проблемаларининг ёнига сўнгги йилларда яна бир проблема — вилт проблемаси қўшилди. Қишлоқ хўжалигининг бу энг ашаддӣ зараркунайдис ўсим-ликларини сўлдириб, пахтакорларнинг талайгина меҳнатини совуриб юборади.

11 сентябрдан 14 сентябргача тўрт кун мобайнида Тошкентда вилтга қарши кураш масалаларига бағишланган Бутуниттифоқ сим-позиуми бўлиб ўтди.

СССР Госплани ҳузуридаги Ўрта Осиё Пахтачилар давлат коми-тети раисининг ўринбосари Б. П. Фирсов олимлар билан қишлоқ хў-жалик мутахассисларининг ана шу форумини оча туриб, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати пахта-чилигини ривожлантиришга гоят катта эътибор беришлар, деб таъкидлади. КПСС Марказий Ко-

митети ва СССР Министрлар Со-ветининг «Биология фавни янада ривожлантириш ва унинг практика-дан боғлиқлигини мустақимлаш чоралари тўғрисида»ги қарори қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириши кўпайтириш тўғриси-да аўр ҳамхўрлик руҳи билан су-ғорилган. Бу қарор олимларнинг эътиборини органик дунёнинг био-логик конуниятларини очишга, ти-рик организмнинг физика ва хи-миясини ўрганишга, ҳаёт процес-ларини бошқариш усулларини иш-лаб чиқишга қаратди.

СССР Қишлоқ хўжалик министр-лигининг 26 та илмий тадқиқот муассасаси, СССР Фанлар акаде-миясининг 8 та институти, В. И. Ленин номи Бутуниттифоқ қи-шлоқ хўжалик фанлари академияси, пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик министрликлари ва фан-лар академияларининг кўпгина та-дқиқотчилик институтилари ва та-жриба станциялари вилтга қарши курашга олдиди. Улар вертикаль-лиги ва фузарийлиги вилтга қарши кенг фронт бўйлаб ҳужум қилмоқ-да. Вилт қўзғатувчининг биологич-

си ўрганилмоқда, пахтанинг касал-ликлари чидамли янги навлари яра-тилмоқда, биологик ва химиявий кураш методлари ишлаб чиқишмоқ-да, туپроқни зараркунайдилардан тозаловчи ва ўсимликларда имму-нитет ҳосил қилувчи химиявий мо-ддавр, фузарий «сўлчи» қилин-тиришга ёрдам берувчи агрохими-ка тадқиқотлари комплекс қилириб топилмоқда.

Симпозиум қатнашчилари вилт-га қарши курашда совет фани ва практикаси еришган энг янги ютуқ-ларини айтиб бердилар, пахтачилар-нинг ана шу муҳим соҳасида бу-дан буён олиб бориладиган тадқи-қотларнинг натижаларини муҳо-кама қилдилар.

ФУЗАРИУМНИНГ ТАНОБИ ТОРТИЛМОҚДА

Совет Иттифоқида ингичка тола-ли пахта қўзғатувчи фузарийоз зам-бурғуи сўлдириб қўйишга қарши кураш проблемаси асосан ҳал қи-линди, деб СССР Қишлоқ хўжа-лиқ министрлиги системасидаги илмий муассасаларнинг вилт соҳа-сида олиб бораётган тадқиқотлари раҳбари, биология фанлари док-тори, профессор М. К. Хохряков «Фу-за вилт соҳасида 1962 йилги тад-қиқотларнинг якулини ва 1963 йилда олиб борилаётган илмий тад-қиқотларнинг асосий йўналишлари» тўғрисида симпозиумда қи-лган доқладда. Совет биологич-лар ва селекциячилари пахтанинг фу-зарийоз замбурғуига гоят чидамли бир қанча янги навларини яратди-лар. Эндиликда вазифа фақат ана шу навларни кўпайтириб, практи-кага жорий қилишдан иборат бў-либ қолди.

Галаба бирданига қўлга киритил-ган Қў. Олимлар пахтанинг ке-ракли бопланган оқилини нақла-рини қилириш йўлида кўп йиллар мобайнида кўп билан иш олиб боришди. Эндиликда ҳамма қи-йинчиликлар орқадан қолди. Токи-кистон, Туркменистон ва Ўзбеки-стон селекциячилари СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, СССР Фан-лар академияси, В. И. Ленин но-ми Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академияси мутахассисла-ри билан ҳамкорликда «5595-В», «С-6015», «9087-Н» ва бошқа шу-каби кўпгина ажойиб навларни яратдилар.

Олимлар ана шу навларни яра-тиш билан бирга, ҳосилдорлигини ошириш проблемасини ҳам ҳал қилдилар. Қишлоқ хўжалик фан-лари кандидати К. И. Цинда ингичка толали пахтанинг серхосил нав-ларини яратган Туркменистон селе-кциячиларининг ишлари ҳақида сим-позиум қатнашчиларига гапириб берди. Масалан, «Аш-359» нави «547-Н» навига нисбатан бир ҳафт-та олдин очилди ва толали 20 процент кўп берди, шу билан бир-га у вилтга бардошлилар.

Вертикальлиги замбурғунинг таъ-сирга қаршилик қўзғатувчи ола-диган ўрта толали пахтанинг ян-ги навларини яратиш соҳасида ҳо-за биологлар билан селекциячи-лар аўт бериб тадқиқот ўтказма-қдалар. Фарғона области «Пахта» станцияси генбиологларининг йили билан бу касалликка қам учрайди-ган «152-Ф», «154-Ф» навларини. Селекция ва урувчилик институти «С-4810» навини ҳозирдаёқ яра-тиди. Ҳозирги вақтда бу навлар Ан-дижон, Фарғона ва Самарқанд об-ластларидаги каттагина майдонда синовдан ўтказилмоқда. Биология фанлари доктори В. П. Страузал симпозиумда ана шуларни гапириб берди.

Олимлар вертикальлиги вилт му-тлақо таъсир қилмайдиган на-варини яратишга интиломоқдалар.

ИГИРМА БЕШ ИЛ УРНИГА БИР ИЙЛА

Бутуниттифоқ ўсимликшунослик институтининг жаҳон коллекцияси-да пахтанинг беш минг хили бор. Одатда зарарланган далаларга чи-ғит янги йўли билан бир мавсумда атиги 200 хил пахтанинг вилтга қаршилик бардош беришини етиб қўришга улгурилади, ҳолоқ Ана шу коллекция орасида селекцияга яроқли пахтани аниқлаб олиш учун 25 йил керак бўлади. Андижон қи-либ айтганда — керак бўлар эди. Ҳозир эса ҳар қанча миқдорда-ги пахтани бир йилда синовдан ўт-казиб олиш мумкин.

Ҳам яхши натижалар бериши мумкин экан. Бунинг учун ҳар бир азот ўғитлари заводи ҳар алаштириш станциясига эга бўлиши лозим. Шундангина колхоз ва совхозлар махсус қопларга жойланган комплекс ўғит олишлари мумкин.

Ўрта Осиё табиий газ ва гид-роресурсларининг катта запас-ларига эга бўлган туфалли ҳам арзон хом ашё, электр ва иссиқлик энергияларига бой. Темир йўл ва автомобиль йў-ларлари тармоқлари ривожланган. Қадрлар етарли. Шундай экан, халқ хўжалигининг азот ўғи-тларига бўлган талабни назар-да тутиб, иқтисодий раёонда республикаларни таъминлаш-дан ташқари бошқа иқтисодий раёонларда чиқаришни ҳам мўл-лақлаб азот ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш лозим.

Б. ДАНЧЕНКО.

Этат саноати давлат ин-ститутининг Чирчқ Фили-али бошқарувчиси.

Л. ПОДЖАРСКИЙ, эконоимст.

Қишлоқ хўжалик фанлари док-тори профессор Т. И. Федотова пах-та хилларининг вилтга бардошлиги даражасини синовдан ўтказиш со-ҳасида Бутуниттифоқ ўсимликлар-ни муҳофаза қилиш институтида ўзи раҳбарлиги қилаётган имму-нитет лабораторияси ишлаб чиққан янги метод тўғрисида симпозиум қатнашчиларига ахборот берди.

Лаборатория ҳодимлари текин-хўр замбурғунинг ўсимлик тузли-қисмларига яриб боришдан ибор-ат ҳозирдаёқ маълум бўлган қо-билиятини фойдаланиб, вилт туш-ган далалатни қўзғатувчи зарарлан-шини кўтиб ўтирмадилар, балки вилт қўзғатувчининг қўзғатувчи бағри орқали танасига сингирдилар. Бу иш атиги бир неча минут вақтни олди. Шундай қилиб, бир хилдаги тузли ўсимликларни вегетациянинг турли даражидан вилт билан касаллантириб, ана шу ўсимликлар-да ривожланишининг қайси бо-сқичларида вилтга кўпроқ сўз бери-ладиган бўлишни кузатиб бориш мумкин. Орадан маълум вақт ўт-ган олимлар кесиб олинган бағ-ларини ультрабинафша нурлар ор-қали кўриб, тўқималарнинг зам-бурғундан таъсирланиш даражасини аниқлайдилар.

Бу йил ёзда ана шу метод Ў-рта Осиё ўсимликшунослик институ-тида унинг коллекциясини синов-дан ўтказишда қўлланилди. Вилт билан касалланмайдиган бир неча шакллар аниқланди. Улардан ўрта толали пахтанинг вилтга чидамли навларини яратиш учун фойдала-нилади.

ЎЗГАНИНГ ЖАНГОВАР ЕРДАМЧИЛАРИ

Ўрта толали пахтанинг янги на-варини яратилгунча олимлар би-лан қишлоқ хўжалик мутахассис-лари мавжуд навларнинг касалли-ка қаршилик қўзғатувчи даража-сини оширишга ёрдам берувчи воси-таларни изламоқдалар.

Текнихўр замбурғуи кўпгинача ўсимликларнинг дастлабки ривож-ланиш босқичларида уларга зарар етказилади. Вегетация даражаси ў-симликнинг танасига анча сингиб олишга улгуриб, бу замбурғуи ҳо-силини талай миқдорда қамайтириб юборади. Ўзганин кечроқ мулдат-ларда касаллигини қамроқ зарар-ли таъсир қўзғатади. Шу сабабли, олимлар озиклантириш йўли би-лан вегетациянинг дастлабки бо-сқичларида ўсимликларнинг вилтга қаршилик қўзғатувчи қучайти-ришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ўрта Осиё ўсимликларини муҳо-фаза қилиш институтининг ҳодим-лари бир янги процентли мочевина эритмасини далаларга пурқаш усу-лини муваффақиятли қўлланишлар, деди қишлоқ хўжалик фанлари кан-дидати Н. С. Мирпўлатова. Моче-вина қўзғатувчи сирбардош қилиди, касаллиги даражасини ва зарарли оқибатларни анча қамайтиради.

Азотли ўғитларнинг кўпайтири-дан доза билан солиштириб ўш ўси-мликларнинг ҳаётли қучилиш оп-тиришга яхши таъсир этаётганини кў-рсатди.

ЗАМБУРҒУНИ ЗАМБУРҒУИ ЙУҚОТАДИ

Триходерма замбурғуи яқингача деярли маълум эмас эди. У ўси-мликларнинг ўлик қолдиқлари би-лан овқатланиб, беозор турмуш ке-чираб, олимларнинг эътиборини ўзига асло тормас эди. Ваҳоло-кин, вилтти қўзғатувчи текнихўр-вертициллиум замбурғуи ундан ўл-гундек қўриқди.

Қишлоқ хўжалик фанлари кан-дидати Н. С. Федоричик иккала замбурғунинг бир-бирига қарама-

қарши муносабатлари ҳақидаги маълумотларни эълон қилди. Олим триходерма замбурғуини туپроқдан ажратиб олиб, касаллик қўзғатув-чи 16 та замбурғука қарши етиб қўрди. Деҳқонлар эгирин уруғини ана шу замбурғудан тайёрлаган биопрепарат билан қўлдан буён до-рилаб кетдилар. Натижада эгирин-териб касаллигини икки бабарар қамайиб, поля ҳосилдорлиги 77 про-цент кўпайди.

Триходерма замбурғуи вертикаль-лиги институтининг Қўқондаги ҳам гоят самарали бўлиб чиқди. Триходерманинг вилт қўзға-тувчи замбурғуи қаршилик қўзға-тувчи замбурғуи учта қуроли бо. Три-ходерма вертикальлиги гўза йи-диқдан сўриб чиқарилади, ўзи ту-поққа ажратиб чиқариладиган анти-биотик билан ўлдирари ва ниҳоят уни еб юборади.

Ўрта Осиё ўсимликларини муҳо-фаза қилиш институтининг Қўқон-даги таъин пунктда триходерма-нинг маҳаллий түри даллада синов-дан ўтказилди. Биопрепарат туғ-туғроқ композицияга қўшиб ерга со-линганда кейин вегетациянинг вил-ти пайдо бўлган пайдала гўзалар-нинг касаллигини қамайиб, ҳосил-дорлиги эса анча ошди. Препарат энг яхши вақтида чигитга алаштириб ҳам солинди. Бу препарат жўн ва арзон усул билан — тохтодекман майла қирқилган ва бўлганан гў-запопада етиштириш йўли билан тайёрланади.

ЖОНЛАНТИРИБ ТУРИБ ЎЛДИРИШ

Туپроқдаги зарарли замбурғунинг тамомила йўқ қилиб ташлашнинг иложи борми? Иложи бор, деб жа-воб берди СССР Фанлар академия-си системасидаги илмий муассас-аларнинг вилт соҳасидаги тадқиқот-ларини координациялаштирувчи биология фанлари доктори, про-фессор К. Т. Сухоруков. Бунинг учун касаллик қўзғатувчи замбу-рғунинг жонлантириш керак.

Одатда вертикальлиги туپроқда қимчиламай осийишга ётади. Ата-да ўзининг жуда кўп дўшманлаш-лан сакланч учун ёпишиб олгани мумкин бўлган ўсимлик илдизлари ёнида бўлмас, замбурғуи ёмай ёта берилади. У илдизлар чиқари-дан молдаларнинг таъсир остида ва ташқи шароитлар қўлайлик ту-вдиган тақдирда ривожлана бош-лайди.

Профессор К. Т. Сухоруков зам-бурғунинг сунъий равишда жонлан-тириб юборадиган химиявий бирик-малар топши имконияти амалда мавжуд, деб ҳисоблайди. Текнихўр туپроқда актив ривожлана бош-лагач, ўз ганимларини ўш остига то-ла олади. Чунки ҳар бир грамм туپроқда миллион-миллионлаб шун-дай бактериялар ва бошқа замбу-рғулар бори, вертикальлиги улар учун ҳужум қилиш объектидир.

Ҳозирча бу дадиллик билан ай-тилган тахминий фикр, ҳолоқ. Ле-кин бу фикр текнихўр замбурғу-нинг ва унинг атрофидаги микро-организмларнинг ҳаёт кечириш тар-зи ҳақидаги маълумотларга асосланади. Ким билди, ахтироқ, нисонинг қўз илгасма ёрдамчи-лари вилт қўзғатувчи замбурғунинг ор-тага йўқ қилиб ташлар, ўзимиз бунинг шўҳиди бўларми.

Симпозиумда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академик-лари С. С. Қанаф, О. С. Содиков ва бошқалар доқлад қилишди.

Симпозиум қатнашчилари фан ва практиканинг энг янги муваф-фақиятлари асосида илмий асо-сланган тавсияларни ишлаб чиқ-дилар, бу тавсиялар гўза вилтга қарши муваффақиятли кураш олиб беришда пахтакорларга ёрдам бе-рамак. (ЎЗТАГ).

ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

ТЕРМИЗ, 16 сентябрь. (ЎЗТАГ). Ўзур ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номи совхоз меҳнаткашлари меҳнатда ажойиб галабага эришдилар. пахта тайёрлаш плани бажари-лди. Илгор пахтакорлар гектаридан яна ўн беш центнердан «оқ олтин» териб, давлатга топширишга аҳд қилдилар.

Ўрта Осиё республикаларида пахта тайёрлашининг бориши тўғрисида 16 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)		
	Вир кунда	Мавсумда
Тожикистон ССР	0,99	12,18
Туркменистон ССР	1,11	12,04
Ўзбекистон ССР	1,42	11,81
Қозоғистон ССРнинг Чимкент области	1,32	11,07
Қирғизистон ССР	1,46	5,92

ҲАЛ ЭТИЛМАГАН МАСАЛАЛАР

Эндиликда улкан химия қиш-лоқ хўжалик оқинларининг ҳо-силдорлигини ошириш учун асосий оғирликни ўз елкасига олишга ҳозирланмоқда. Илдан йилга минерал ўғитлар ишлаб чиқариш ортиб бормоқда. Ўрта Осиё иқтисодий раёонда бун-дай ўғитларга талаб катта. Хи-мия саноати ҳодимлари бунга хисобга олиб, минерал ўғит ишлаб чиқаришни кескин ошир-моқдалар. Агар 1940 йилда иш-ти 3,2 миллион тонна ўғит иш-лаб чиқарилган бўлса, 1962 йилга келиб бу рақам 17,3 мил-лион тоннага етди. 1963 йилда эса 47 миллион тонна ўғит иш-лаб чиқарилади. Лекин иқтисо-дий раёонимизда хом ашё, энер-гия ресурслари, минерал ўғит ишлаб чиқариш таърифи етарли бўлишига қарамай, халигача азот ўғитларининг 50 проценти бошқа иқтисодий раёонлардан ташиб келтирилмоқда. Бу ўз навабидида маҳсулот таннари-нини кўтариллишига олиб кел-моқда.

Иқтисодий раёоннинг ўғитга бўлган талаби пухта планлаш-тирилмоқда деб бўлмади. Ҳо-зиргача ерга минерал ўғитлар-ни илмий асосланган нормалар-да тақсимлаш деярли йўлга қў-йилмаган. Бу нарсга ўғит ишлаб чиқарувчи заводлар қурилишига ҳам таъсир қилмоқда.

Ўрта Осиё азотли ўғитлар за-водларини республикалар до-расида эмас, балки ўғитга бўл-ган талаб нукта назааридан, транспорт шароитларига қараб зоналарда жойлаштириш мақ-садга мувофиқ. Бизнингча, иқ-тисодий раёонимизда бешта шундай зона ташкил этиш мум-кин. Шимолий Қирғизистон ва Қозоғистоннинг Олмаота об-ласти — биринчи. Тошкент, Сирдарё области ва жанубий Қозоғистон — иккинчи, Фар-ғона воҳаси — учинчи, Гўрбий Ўзбекистон ва Туркменистон республикаси — тўртинчи, Сур-хондариё области ҳамда Тожи-кистоннинг жанубий раёонла-ри — бешинчи зона бўла ола-ди. Ана шу зоналарда ўртача

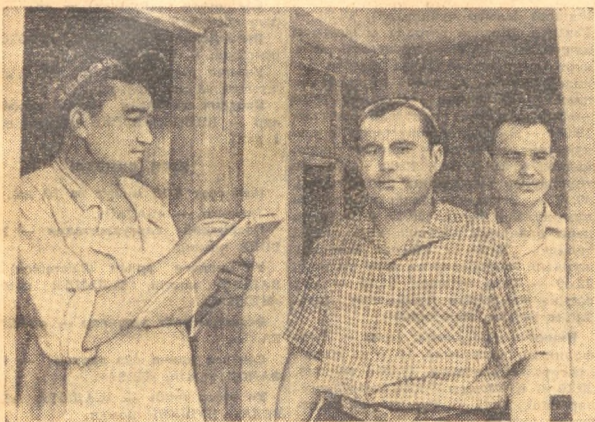
ХИМИЯ САНОАТИ РАВНАҚИ УЧУН!

□ □

100 минг ва 200 минг тонна аммиак ишлаб чиқариладиган азот ўғитлари заводлари қу-риш катта иқтисодий фойда бе-ради.

УМУМХАЛҚ КОНТРОЛИ

15

Тошкентдаги фармацевтика заводда ташкил қилинган партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа аъзоси олиб бормоқда. Суратда: группа аъзоси старший мастер коммунист Ф. Рихснев (чапда) навбатдаги топшириқни бажармоқда.

А. Палехов фотоси.

ЛЕНИНЧА ХАЛҚ КОНТРОЛИНИНГ ИЛК САМАРАЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг тарихий ноёб Пленуми қарорларига мувофиқ мамлакатимизда янгича партия-давлат контроли системаси ташкил этилди. Контролнинг бу системаси ушбу дохил миз Лениннинг меҳнаткашларнинг кенг табақаларини ўз ичига жалб этувчи доимий ҳаракатдаги партия ва давлат контролини бирга қўшиб олиб бориш тўғрисидаги доно кўрсатмасига асосланган.

Мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базаси вужудга келтирилётган ҳозирги даврда партия-давлат контроли органлари жуда катта ва масъулиятли вазифани бажармоқдалар. Улар партия ва ҳукумат қарорлари ҳамда директиваларини амалга оширишда, халқ ҳўжалигини ривожлантириш

суръатларини янада тезлаштиришда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришмоқдалар.

Бунга Сирдарё область партия-давлат контроли органларининг фаолияти яққол мисол бўла олади. Бу ерда область ва бошқармалар бўйича партия-давлат контроли комитетлари, партия-давлат контролига кўмаклашувчи 487 группа ва 1778 пост тўла куч билан ишламоқда. Ана шу группа ва постлар ўз сафига 10 мингга яқин кишини, шу жумладан салкам икки минг хотин-қизни бirlaштирган. Улар асосан ишлаб чиқариш илгорлари, саноат, қишлоқ ҳўжалиги ва бошқа соҳаларнинг мутахассислари, сергайрат, талабачи ва ташкилотчи, жоқнуяр кишилардир.

Партия-давлат контроли комитетлари бу активларга таяниб, ўтган давр мобайнида анчагина иш қилишлар. Техникхўрлар, ишбасарлар, порхўрлар, дўтубоз ва латанбардорларга ўши кескин кураш олиб боришмоқда. Давлат ва халқ мулкни, моддий ва маданий бойликларимизни талон-тороқ қилишга уринаётган шахслар сезиларли билан ўз вақтида фот этилмоқда ва қилмишларига яраша жазоланмоқда.

Область партия-давлат контроли комитети кенг жамоатчиликнинг иштирокида темир йўл станцияларидаги юклар ҳаракатини синчиқлаб текшириб кўрди. Натижада баъзи жойларда юк ташинишлари тоқат қилиб бўлмайдиган даражада ёмон аҳволда эканлиги аниқланди. Масалан, биринчи Жиззах темир йўл станциясининг ўзидан 1958—1960 йиллардан буюн 400 минг сўмлик ҳар хил ускуна ҳўжавада ётганлиги маълум бўлди. Темир йўл орқали келган ускуналарни ташиб олиш ва ўрнатилиш соҳасида, айниқса «Ўзгавтобдор» бошқармасида аниқлар иш аҳвол юз берган. Бошқарма раҳбарлари Терсентий, Ронин ва Високий ўртоқларнинг масъулиятсизлиги оқибатида шу ташкилотта қарашли ўқимчи қиммати икки миллион «Сўмидан ортиқ турли ускуналар, темир йўл станцияларидан ташиб олиниган, ташиб олиналганлари эса ўрнатилмаган. Партия-давлат контроли органлари бу жинояткорона ҳолга чек қўйди, айбдорларга нисбатан қатъий чора қўйди.

Бошқарма партия-давлат контроли комитети меҳнаткашларнинг аниқ ёрдамига таянган ҳолда ишламоқда. Биз ҳали кўп иш қилишимиз керак. Партия-давлат контроли комитети ўз ишининг форма ва методларини кўн сайин тақомиллаштириб, олға қараб боришимизга, коммунист қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишимизга ҳалақит берувчи ҳамма иллатларини муросанлик билан тутатишга интиляпти. Ҳеч шубҳа йўқки, партия-давлат контроли комитети партия ташкилотининг раҳбарлигида юлчиқларга, текникхўрларга, ишбасарларга ва бюрократларга қарши кескин кураш олиб боради.

Т. НАЗАРОВ,

Балқич ишлаб чиқариш бошқармаси партия-давлат контроли комитети раисининг ўринбосари.

КАДРЛАР ТАНЛАШДА МАСЪУЛИЯТСИЗЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙИБ БЎЛМАЙДИ

«Кизил Ўзбекистон» газетасининг шу йил 1 август сониде босилган «Маърифат даргоҳидаги доғули» сарлавҳали фельетонда Бекобод шаҳар халқ маорифи бўлимининг собиқ мудири Э. Маҳкамовнинг жиний ва аҳқосизлик хатти-ҳаракатларига тааллуқли фактлар келтирилган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг партия-давлат контроли комитети текшириш давомида шу нарсани аниқладикки, Маҳкамов ўз хизмат вазифасини суниётсизмол қилиб, мактабларнинг ҳодимларига кўпол муомала қилган ва қаллоблик билан пулгулланган.

Маҳкамов гўё университет тамомланганлиги ҳақида алдамчилик йўли билан ҳўжжат тўғрилай олган, социал таъминот органларига педагогик стажига ҳақида қалбани справка келтириб берган ва натижада асоссиз равишда унга «кў йиллик хизмати учун» пенсия белгиланган ҳамда қонунсиз равишда 2185 сўм пул олган. Маҳкамов давлат материалларини четга сотиб, пулини ўзлаштирган.

Республика Маориф министрлигининг коллежиси Маҳкамов ҳақидаги шикоятни ютуғери муносабатда бўлган, уни синчиқлаб текширмаган ва тегишли чора қўрмаган.

Бекобод шаҳар партия комитети ва унинг биринчи секретари И. К. Хусниддинов Маҳкамовнинг шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири вазифасида тасвиз этиб, ютуғери ни қилдилар, сўнгра эса унинг номуна ҳатти-ҳаракатларини тўғрисида тушган материални чўшур текширмадилар. Маҳкамовнинг башарасини ўз вақтида ва узиқсиз фот қилмадилар.

«Правда Востока» газетасининг шу йил 29 июндаги сониде босилган «Йўлбарс очилди» сарлавҳали мақолада Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлимининг масъул ҳодимлари узоқ вақт давомида суниётсизмол қилиш шугулликлари ҳолда жазоланмай келганликлари кўрсатилган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг хатига асосан, бу масалаларни қараб чиқди ва республика Маориф министрлиги коллежиси ва министр ўртоқ Э. Қ. Қодировнинг эътиборларини кадрлар билан ишлашга жиддий муносабатда бўлмаганлиги ва яна қаллоб этил ҳамда уларнинг аниқсиз халқ маорифи органлари системасида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида тартиб ўрнатиш мажбуриятини юклди.

Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ И. К. Хусниддинов кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш соҳасида юқоридаги каби ҳолатларга бундан кейин ҳам йўл қўйса қатъий жазоланмагани ҳақида огоҳлантирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Кизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» газеталарининг республика Маориф министрлигида кадрлар билан ишлаш қонқарсизлиги ҳақидаги мақолаларини мутлақо тўғри деб топди.

Маҳкамов ишдан олиниди ва жавобгарликка тортилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонино биноан у «Ўзбекистон ССРда хизмат қўрсатган ўқитувчи» деган фахрий унвондан маҳрум этилди.

«ҚИШЛАБ» ҚОЛГАН ВАГОНЛАР

Монсей Никифорович Рунихин кабинетдан чиқиб деб турганда, телефон жиринглаб қолди.

— Тошкент тўқимачилик комбинати?

— Ҳа! Директор ўринбосари эшитилди.

— Сизни биринчи темир йўл бирлашган ҳўжалигиндан бевозта қилмади. Юқоридаги вагонларга қанчон юк ортиб жүнатысанлар?

— Бугун учта вагонга газлама ортгандин. Бунинг қарангки, ҳўжматларини расмийлаштиргунча смена туғаб, ҳодимлар кетиб қолди.

— Ие, қизимизни ахир! Комбинатда 2 миллион сўмлик маҳсулот тахланиб ётибди-ку, ўнлаб вагонни беқор ушлаб ўтирибсанлар?

Темир йўлчиларнинг хуноби ошганча бор. Комбинатга негбан ёниқ вагонлар шу ерда «қишлаб» қолади. Вахалонки, галла ташини, мева ортиб йўнатиш учун бундай вагонлар суздек зарур. Темир йўл кеча-кундуз бирдан ишлайди. Ленин комбинатининг транспорт цехи фақат 7 соат ишлаб, кейин юкчилар уйига жўнаб қолади. Натижада юк ортиш суъйиб кетилди. Базин пайтларда юк ортиб тайёр қилиб қўйилган вагонларнинг ҳўжматини расмийлаштириш учун ҳам 10-12 соат вақт кетди. Шундай қилиб телефон орқали талабномалар, бири тордан, бири богдан тортишулар бошлангиди.

Биринчи темир йўл бирлашган ҳўжалиги 20 та корхонага хизмат қилди. Бош материаллар силди (директори Қўзиев), ёғочсизлик заводи (директори Железняков), «Ўзгавтос» (наибот) республика базиси (директор Абдурашидов) каби корхоналар ҳам юк ортишни суълаштиришда тўқимачилик комбинатидан қолмишмадилар.

Бу ўринда, вагонлардан юк туширишни ўз ҳолига ташлаб қўйган айрим ташкилотлар ҳақида ҳам гапириб ўтиш керак.

П. СЕЛЕЗНЕВ.

«Кизил Ўзбекистон» штатсиз бўлимининг мудири.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. МАМАСОДИҚОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

«Кизил Ўзбекистон» штатсиз бўлимининг мудири.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

ЖАМОАТЧИЛИККА ТАЯНИБ

Бошқарма совхоз ва колхозларни қурилиш ташкилотлари ва муассасаларида партия-давлат контролига кўмаклашувчи 34 группа ва 300 дан ортиқ пост ташкил қилинган. Уларнинг ишда 906 киши қатнашмоқда. Булар—ишлаб чиқариш илгорлари, инженер ва техниклар, ўқитувчилар ва врачлар ҳамда пенсионерлардир.

Партия-давлат контроли комитети ҳар бир соҳа бўйича штатсиз бўлимлар ташкил этилиб, улар ишда амалий ёрдам беришмоқда. Ҳўжматларини ҳисобга олиб деҳқончилик, чорвачилик, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ҳамда маданият, ирригация ва мелiorация бўлимлари, ариза ва шикоятларни кўрувчи бўлим ташкил этилди.

Партия-давлат контроли комитети план асосида иш олиб бормоқда. Ўтган вақт ичиде 9 марта комитет йиғилиши ва 5 марта семинар ўтказилиб, унда кўмаклашувчи группаларнинг бошлиқлари иштирок этидилар.

Кўмаклашувчи группа ва постлар совхоз ва колхозларда экин кампаниясига тайёргарликнинг бориши, чорвачиликнинг аҳволи, гўза қатор ораларини ишлаш, ема-хашак тайёрлаш ва бошқа соҳалар бўйича текширишлар ўтказилди. Жойларда содир бўлган хато ва камчиликлар группа йиғилишларида, колхоз правлениеси ва партия ташкилотларининг ҳамда партия-давлат контроли комитетининг мажлисларида муҳокама қилиниб, тегишли чоралар қўйилди.

Партия-давлат контроли комитети томонидан «Ўзсельхозтехника» район бирлашмаси ва Чинобод ремонт устaxonасида тракторларнинг ремонт қилиниши текширилганда, катта камчиликларга йўл қўйилганлиги аниқланди. Масалан, «Ўзсельхозтехника» район бирлашмасининг контроль механизми Нуриддин «Социализм» колхозидан келтирилган «ДТ-24» тракторининг тиргакли вади ишга яроқли бўлса ҳам, «бу ишга ярамайди, эскириб кетибди» деб уни бошқа

валга алмаштирган. Бу тракторнинг вадини эса, кўзбўямачилик билан иккинчи бир тракторга қўйиб юборган. Бундан ташқари тракторларнинг бўлишда ҳар бир тракторга 6 килограммдан буюк ишлатилди, деб акт тузилган. Вахалонки, текширишда ҳар бир тракторга 3,5 килограммдан буюк кетганлиги аниқланди. Бу ишда кўзбўямачиликка йўл қўйган Нуриддиннинг иши тергов органларига топширилди.

«Коммунизм» колхозининг боғча мудири Салимаҳон Хайитова болаларга иссиқ овқат қилиб бериш учун колхоз кассасидан 156 сўм 40 тишин пул олиб, шундан 119 сўм 11 тишини ўн ўзлаштириб юборган ва 156 сўм 40 тишини сохта ҳўжжат тайёрлаб, колхозга топширган. Колхоз сартакори Рузим Ёргашев соч ва соқоли олинмаган 119 колхозчиға сохта ведомость тузиб, колхоз бухгалтериясига топширган ва колхоз кассасидан 1149 сўм пул олган. Бундан ташқари колхоз раҳбарлари ҳам унинг номига 900 сўмга чек ёзиб беришган. Буларни ҳисобга олиб қўрилганда Рузим Ёргашев тўрт ой мобайнида колхоздан 2 минг 49 сўм пул олган. Кўзбўямачилик шу даражада бориётганики, соч-соқоли олинмаган колхозчиларга бир-икки ой илгари ведомость тузилиб, пул ушлалиб келинган. Бу масала партия-давлат контроли комитетида муҳокама қилиниб, боғча мудири С. Хайитова, сартакор Р. Ёргашевлар орқича олган пуллар колхозга қайтарилди. Артгел Устаининг кўпол равишда бузишга йўл қўйган колхоз раҳбарларига эса тегишли чора қўйилди.

Жойларда ташкил этилган партия-давлат контролига кўмаклашувчи группалар ўз ишларини анча яхши йўлга қўйиб олдилар. Киров номили, Ленин номили, Карл Маркс номили колхозлар, район матлубот жамяти, ишлаб чиқариш бошқармасидаги кўмаклашувчи группалар яхши ишламоқда.

Киров номили колхозининг бош чўпона Мамаққодир Абдуқодиров кечаси чўпонларнинг ухлаб ётганидан фойдаланиб, колхозининг 16 бош қўйини қўрадан ажратиб олиб қочди. Бунинг билан қолган партия-давлат контролига кўмакла-

шувчи группанинг бошлиги Абдурахим Саъдуллаев ўғрини ушлаб, милицияга топширди, қўйлар эса жойига қайтарди. Ўғри М. Абдуқодиров қилмишига яраша жазоланди.

Балқич матлубот жамятига қарашли айрим ошхона ва мағазинларга юлчиқлар уя қўйиб олиб, харидор ва қўралдарнинг ҳақида ҳўжжат қилганлар ва шу йўл билан бойлик тўплаганлар. Масалан, 3-ошхона буфетчиси Мамадалиев ва ошхона мудири Топмазовлар тил биринчилик, хўрадалар ҳақида ҳўжжат қилиб келганлар. Кўп вақт овқатлар кечсиз сотилган. Қозонга эса қалъуқчицияда кўрсатилганидан анча оз масаллик солинган. 1-ошхонанинг официантиси Муобрақини эса хўрадалардан ишлаб қилиш етказиб, уларни ҳақорат қилишга ҳам одатланган. 3, 14-номиёйхона мудирилар 350-360 граммлик номиёйхона 400 граммга ўтказиб, орқичасини нафсга туртиб келганлар. Бунинг устига тайёрланган номиёйхона сифати тобора ёмонлаша бори, чала пиширилди.

Матлубот жамятидаги партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа бу ҳолга бефарқ қарамади. Юқоридаги юлчиқлар жинийот устида қўлга туширилди. Кўпчилик ўртасида муҳокама қилиниди, айримлари эса вазифаларидан четлатилди.

Бошқарма партия-давлат контроли комитети меҳнаткашларнинг аниқ ёрдамига таянган ҳолда ишламоқда. Биз ҳали кўп иш қилишимиз керак. Партия-давлат контроли комитети ўз ишининг форма ва методларини кўн сайин тақомиллаштириб, олға қараб боришимизга, коммунист қурилиш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишимизга ҳалақит берувчи ҳамма иллатларини муросанлик билан тутатишга интиляпти. Ҳеч шубҳа йўқки, партия-давлат контроли комитети партия ташкилотининг раҳбарлигида юлчиқларга, текникхўрларга, ишбасарларга ва бюрократларга қарши кескин кураш олиб боради.

Т. НАЗАРОВ,

Балқич ишлаб чиқариш бошқармаси партия-давлат контроли комитети раисининг ўринбосари.

БРАКЧИ-ЖИНОЯТЧИ

Айрим корхоналарнинг раҳбарлари маҳсулот сифатининг паст бўлишига, белгиланган ассортиментдаги товарларни тўла-тўқис ишлаб чиқаришни таъминлашга бефарқ қарамоқдалар. Бунга Қўқондаги Оқунбобоев номили текуччилик фабрикасининг мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Даставвал, шуни айтиш керакки, фабрикада ялли маҳсулот ишлаб чиқариш плани бажарилгани ҳолда, бир қатор маҳсулот турлари бўйича план бажарилмаётир.

Энг ёмони шунданки, фабрикада тайёрланган маҳсулотнинг сифати талабга мутлақо жавоб бер-

майди. Ўтган йилда ва шу йилнинг биринчи ярмида 184 минг донадан ортиқ тикилган буюм сифатсизлиги туғйили фабрикага тузатиш учун қайтарилди, савдо ташкилотлари 3 мингтадан ортиқ буюмининг сиртини пасайтирдилар. Савдо ташкилотлари 1962 йили фабрикага 2384 сўмлик 23 та ва шу йилнинг биринчи ярмида 2204 сўмлик 10 та рекламация бердилар.

Айниқса фабриканинг 6, 7, 8 ва 9-цехларида кўплаб брак маҳсулот ишлаб чиқарилишига йўл қўйилмоқда. Жумладан, 8-цехда тикилган ва текширишдан ўтказил-

ган 2370 та эркаклар сорочасидан 496 тасининг, 7-цехда эса 980 та эркаклар сорочасидан 355 тасининг сирти пасайтирилди. 9-цехда тикилган 2430 та буюм бутунлай бракка чиқарилди ва фабрикага қайтарилди. Бу каби мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Партия-давлат контроли комитети текшириш ўтказганда, 8-цехнинг тайёр маҳсулотлар складида 1948 йилда тикилган ва умумий қиммати 40487 сўмлик эски ҳўжмат ва фасондан маҳсулот тахланиб ётганлиги маълум бўлди.

Ана шу жинийоткорона ҳолга йўл қўйган кишиларга нисбатан

тегишли чоралар қўрилди. Жумладан, старший браконщиклар Ханимаева, Гавришова ва техник контроли бўлимининг контролери Мариковага вазифасидан четлатилди. Айни вақтда тикилган буюмларнинг сифатини текшириш, қурилиш ишлари суръатини тезлаштириш ўрнига, ҳақмон эскича ишламоқдалар. Бунга чек қўйилиши керак.

«Кизил Ўзбекистон» штатсиз бўлимининг мудири.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

М. ЭЛМУРОВОВ, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия-давлат контроли комитетининг инспектори.

ИСРОФГАРЧИЛИК

Полихлорвинил пластинкати либ тушилиш билан унинг қадри йўқоли. Пластинкати усти ёниқ ва қуруқ жойда сақланган унингга очик жойга тўпиб қўйилди. Бир томонига брезент уйиб қўйилган бўлса, иккинчи томонидан суя септик машина ёмғир ёққандек намлаб, ўтади. Шунинг оқибатида 50 қордан ортиқ полихлорвинил пластинкати сифати бузилди. Ранги ўзгариб туспурдан фарқ қилмай қолди.

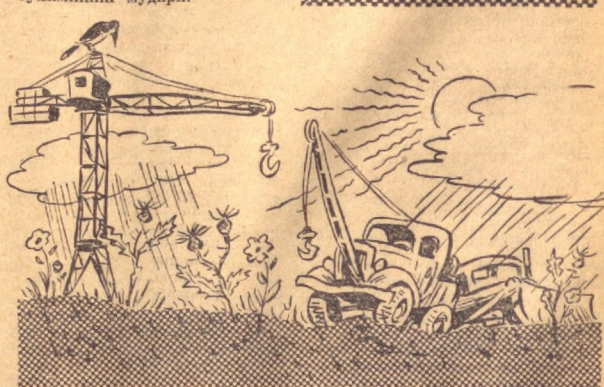
Бу ҳом ашёга муносабат шундай. Бирок, ундан фойдаланишда ҳам ифторгарчиликка йўл қўйилмоқда. Агрегат бункерларига пластинкати қўйиш вақтида ҳам аниқгина қисми ноқулай бўлаётир. Уни саралаш вақтида ёттиборсизликка йўл қўйилмоқда. Майдончадан партия-даштин ташиб келтирилган пластинка йўлларда, тўқилиб қолмоқда. Кабеллар тайёрлашда қўлланилаётган пластинка-

нинг қўлғина қисми чинчилди, ларга қўшиб ташлаб юборилмоқда. Вахалонки, чинчилди ларга аралашиб кетган пластинкати аниқгина қисмида бемалол фойдаланиш мумкин.

Партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа аъзолари астойдил ишга киришиб, бу ҳақида яна мурожаат қилганларидан сўнгинча аниқ олиб ўқиди ва «жой бўлмаса қаерга қўямиз» деган жавобни қилди. Аниқлариси шунданки,

тадбирларини тезлик билан амалга ошириш ўша турсини, пластинка ноқулай бўлаётганлиги ҳақидаги ақтин бир ярич ой давомида ўз сейфида сақлади. Кўмаклашувчи группа аъзолари астойдил ишга киришиб, бу ҳақида яна мурожаат қилганларидан сўнгинча аниқ олиб ўқиди ва «жой бўлмаса қаерга қўямиз» деган жавобни қилди. Аниқлариси шунданки,

тадбирларини тезлик билан амалга ошириш ўша турсини, пластинка ноқулай бўлаётганлиги ҳақидаги ақтин бир ярич ой давомида ўз сейфида сақлади. Кўмаклашувчи группа аъзолари астойдил ишга киришиб, бу ҳақида яна мурожаат қилганларидан сўнгинча аниқ олиб ўқиди ва «жой бўлмаса қаерга қўямиз» деган жавобни қилди. Аниқлариси шунданки,

«Игичка» қониде техникага муносабат ана шундай.

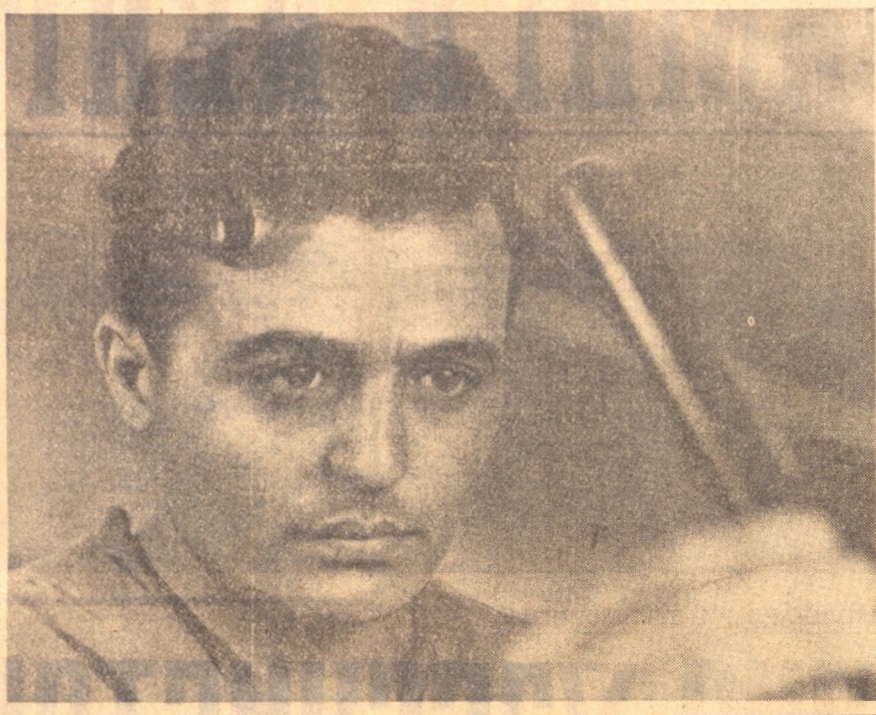
В. Воробейчиков қизган расмлар.

МАСТЕРЛАР ҲИММАТИ

— Шу ишхонага келганим-да, — дейди мастер А. Ҳакимов, — ҳеч қандай касбга эга эмасдим. Коллектив аъзолари қўларидан келган ёрдамни емадилар. Натижада илгор ишчилар сафидан ўрин олдим. Ҳозир эса мастерман. Наҳотки касб ўрганишга ташна бўлган укаларимга — ёшларга ўз ҳунаримни ўргатиш учун ҳам ҳақ олсам. Йўқ, ўринбосарлар тайёрлашга алоҳида ҳақ олмайман.

Мохир мастернинг бу гаплари унинг касбдошлари Валентина Тишина ва Расул Ҳамдамовларга ҳам маъқул тушди. Комбинатимиз коллектив аҳолига қўпалак хилма-хил ноилар етказиб бериш учун Улуғ Октябрнинг шонли 46 йиллиги шарафига мусобақани авж олдиришди. Корхона мастерлари байрам олди вахтасида туриб янги ташаббус бошлади.

О. КАРИМОВ,
самарқанд номибинатининг ходими.

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЕРДАМ

Ер шарининг ҳамма ерларида тинчлик учун чиққан умумхалқ ҳаракати кундан-кунга кенгайиб бораётти.

Ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ташқи сийосатининг, улуғ Ленин ишлаб чиққан ҳамда КПСС сўзлари ва конференциялари, партия Марказий Комитетининг Пленумлари янада ривожлантирган бош йўлидир.

Биз яшаб турган асрнинг бошларидаёқ Ленин, социализмнинг аввал айрим олинган бир капиталистик мамлакатда галаба қозониши мумкинлиги тўғрисидаги назарияни яратди ва икки системанинг тинч-тотув яшаш мумкин, деган ҳулосага келди.

В. И. Ленин империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш жуда яхши билар эди. Халқаро реакционнинг қора кучлари қолдибона социалистик революцияни бостиришга уриниб кўражаганини тушунган эди. Аммо у капиталистик қўллик кишанларини ўз елкасидан улоқтириб ташлаган халқнинг қудратли кучига ишонибди. У шунинг доҳияна башорат қилгани, Ғарб мамлакат-

ларининг пролетар оммаси ва Шарқнинг маълум халқлари жаҳон биринчи социалистик мамлакат томонига туриб курашга отланади, социалистик мамлакатларнинг меҳнатқиллари ғарб пролетариати ва энгилган Шарқ халқларининг интернационал ҳамкорлиги ердами билан империалистларнинг социалистик революцияни бўғиб ташлаш йўлидаги ҳамма уринишларини кўпка соуради.

Улуғ Лениннинг тамомила ҳақ эканлиги, унинг гениал доғиш-мандлигини Улуғ Октябр социалистик революциясининг галабасидан кейинги тарихий тараққиёт рад қилиб бўлмайдиган йўсунда исботлаб берди. Империалистларнинг бирлашган кучлари совет мамлакатига бостириб кирди, мамлакатда капитализмни тикламоқчи, революцияни янчиб ташламоқчи бўлди. Бироқ жондоғи биринчи социалистик давлат халқлари интервенциялар ва уларнинг оқ гвардиячи маънавий тор-мор келтирилди ва уларни улоқитиб ташладилар.

Илгирма йилдан кўпроқ давом этган тинч-тотув яшаш даври бошланди. Бу давр ичида қаҳрамон совет халқи жонанон Коммунистик партия раҳбарлигида капиталистик кураш шариатида ўз мамлакатда социализм барпо қилди. Мамлакатнинг жуда кўп аҳолиси ўзла ва қизларининг қони қанчалар интервенциялар томонидан вайрон қилинган ва талаган ерда фабрика ва заводлар, мактаб ва институтлар, касалхона ва санаторийлар қад кўтарди, қолхоз далалари яшнов қад кўтарди. Бир вақтлар оч-яланғоч ва йодонлиқда ҳаёт кечирган мамлакат совет халқининг қаҳрамонлиги куч ва ғайрат сарфлаши натижасида улуг социалистик давлатга айланди. Бу давлат ўз тақдирининг ҳужайини бўлиб олган халқ нимага қодир эканлигини бутун дунё меҳнатқилларига кўрсатди.

Бироқ совет кишиларнинг тинч ва оқойишта меҳнати бўлиб қолди. Иккинчи жаҳон уруши бошланди кетди. Жаҳон империализмининг энг қутқарган кучлари — немис-фашист босқинчилар совет мамлакатига бостириб кирди, социалистик революциянинг ақойиб самараларини йўқ қилиб ташлаш тўғрисидаги бу уриниш ҳам зарбага учради. Совет халқи мисли кўрилмаган қуч-ғайрат ва кўп қўрбонлар овозига душмани тор-мор келтирди, жаҳонни немис-фашист истибодининг дахлатидан қутқариб қолди. Иккинчи жаҳон уруши натижасида капиталистик система кўпгина мамлакатлардан маҳрум бўлди. Бу мамлакатларнинг халқлари социалистик революция байроғини кўтариб чиқдилар.

Жаҳон социалистик системасининг қарор тоғини тинч-тотув яшашнинг янги босқичи бошланганлигидан дарак берди. Бу босқичнинг пировард мақсади, Н. С. Хрущевнинг ибораси билан айтганда, иқтисодий соҳадаги тинч мусобақада социализмнинг капитализм устидан галаба қозониши учун энг қудай шарт-шароитлар яратиб беришдан иборат бўлиб қолди.

«Тинч-тотув яшашнинг янги даври бошланиши билан, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Н. С. Хрущев, — империализм инсониятнинг кўпчилиги устидан ҳукмронлик қилишдан абадий маҳрум бўлди. Инсоният тарихий тараққиётининг асосий мазмуни, асосий йўналиши ва асосий ҳусусиятини жаҳон социалистик системаси, империализмга қарши, жамиятнинг социалистик асосда қайта қуриш учун курашаётган кучлар белгилаб бермоқда».

Социалистик мамлакатларнинг қудратли ҳамдўстлиги империалистик реакциянинг жаҳон термоярд урушини бошлашга жон-жаҳди билан интилаётган қора кучлари йўлида гов бўлиб турган буюк енгилмас кучга айланди. Агар бу ҳамдўстлиқнинг кучларига жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати кучларини, тинчлик учун актив кураш олиб бораётган Осиё ва Африкадаги 50 мамлакатнинг кучларини, аҳолининг энг хилма-хил табақалари вакиллари, кўпгина мамлакатлар партиялари ва касба-сояларни, аълоларин 90 миллион кишидан иборат Жаҳон касба-соялар федерациясини ташкил этувчи Жаҳон тинчлик кенашини, 200 миллион кишини ташкил этувчи 80 мамлакат вакилларида иборат Халқаро хотин-қизлар федерациясини, 97 мамлакатнинг йигит ва қизларидан 85 миллион кишини ўз сафларига бириктирган Жаҳон демократик ёшлар федерациясини кучларини қўшса, тинчлик учун кураш империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлаш йўлидаги планларини барбод қилишга қодир бўлган жуда кенг миқёсдаги ҳаракат бўлиб қолганлиги равшан бўлади.

«Халқларнинг қуч-ғайрати, — дейилади КПСС Программасида, — империалистларни ўз вақтида қиллоаб қўйишга, уларни ажал уруш сенадидан қўриқли империалистик имкониятидан маҳрум қилишга қаратилган керак. Асосий вазифа — термоярд урушининг олдинчи оқини, унинг бошланиб кетишига йўл қўймаслиқдан иборат. Бу эски раҳбарларнинг ҳозирги аълоларининг қўлидан келмади. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сийосат ер шарининг ҳамма бурч-бўғида жуда қадимий маъқулдиз кутиб олди.

Халқаро маълумлаш ўз бераётган кўпгина жуда катта овозлар бунга ёрқин далил бўла олади. Масалан, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда бўлиб ўтган тарихий конференциясини тинч-тотув яшаш — жаҳон икки системалар ақрабли турган шариатда давлатлар ўртасидаги мусобақатларнинг бирдан-бир оқилона принциплар, деб эълон қилганлиги маълум.

Халқлари ер юзидати бутун аҳолининг яридан кўпроғини ташкил этадиган Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари ўзларининг Қоҳирада, Конакрида ва Мошеда бўлиб ўтган конференцияларида тинч-тотув яшаш принципларига содиқ эканликларини билдиришди.

Ана шундай бир шариатда Халқаро раҳбарларнинг тинч-тотув яшаш сийосати революция мафбатларига жавоб берадиган, ҳозирги шариатда илги жаҳон урушининг олдинчи оқини амалга ошириб бўлмайдиган вазифадир, деб тутаётган позицияси айниқса ажабланарлидир.

Марксизм-ленинчилар империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш ҳеч қачон инкор этган эмаслар ва инкор ҳам эътиқадларни йўқ. Бироқ улар ҳамма шундай деб келдиладар ва демондадилар, бутун дунёда тинчлик кучларининг улуг социалистик мамлакат босқинчилигида бирилашув йўли билан импери-

ализмни жилволаб қўйиш мумкин, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлаш йўлидаги планларини барбод қилиш мумкин. Бунга уларнинг тула асослари борлигини турмушининг ўзи ҳам тасдиқлади. Ахир, Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги барча тинчликчилар кучлар томонидан қўллаб-қувватланган қатъий позицияси туғайлигиз Мисрда қарши ингилиз-француз-исроил уруши барбод қилинди. Англия ва АКШнинг 1958 йилда Англия ва АКШнинг 1962 йил империалистларнинг 1962 йил Куба революциясини бўғиб ташлаш йўлидаги уринишларининг олди олди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликчилар сийосати яна бир марта порлоқ галаба қозонди: Москвада атомсферада, космик фазода ва сув остида атом қуроли синовларини таъқиқлаш тўғрисида Шартнома имзоланди. Бу Шартнома бутун тараққиқларпар инсоният шоду хушрамлик билан табриқлаб, улар Совет мамлакатни бутун дунёда тинчлик учун энг изчил ва қатъий билан кураш олиб бораётганлигига, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлашдан иборат сийосати кескин қарши чиқаётганлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилди.

«Биз коммунистик тузумини, — дейилади КПСС Программасида, — империалистларнинг ақилона қўлидан келмади. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сийосат ер шарининг ҳамма бурч-бўғида жуда қадимий маъқулдиз кутиб олди. Халқаро маълумлаш ўз бераётган кўпгина жуда катта овозлар бунга ёрқин далил бўла олади. Масалан, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда бўлиб ўтган тарихий конференциясини тинч-тотув яшаш — жаҳон икки системалар ақрабли турган шариатда давлатлар ўртасидаги мусобақатларнинг бирдан-бир оқилона принциплар, деб эълон қилганлиги маълум.

Халқлари ер юзидати бутун аҳолининг яридан кўпроғини ташкил этадиган Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари ўзларининг Қоҳирада, Конакрида ва Мошеда бўлиб ўтган конференцияларида тинч-тотув яшаш принципларига содиқ эканликларини билдиришди.

Ана шундай бир шариатда Халқаро раҳбарларнинг тинч-тотув яшаш сийосати революция мафбатларига жавоб берадиган, ҳозирги шариатда илги жаҳон урушининг олдинчи оқини амалга ошириб бўлмайдиган вазифадир, деб тутаётган позицияси айниқса ажабланарлидир.

Марксизм-ленинчилар империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш ҳеч қачон инкор этган эмаслар ва инкор ҳам эътиқадларни йўқ. Бироқ улар ҳамма шундай деб келдиладар ва демондадилар, бутун дунёда тинчлик кучларининг улуг социалистик мамлакат босқинчилигида бирилашув йўли билан импери-

ализмни жилволаб қўйиш мумкин, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлаш йўлидаги планларини барбод қилиш мумкин. Бунга уларнинг тула асослари борлигини турмушининг ўзи ҳам тасдиқлади. Ахир, Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги барча тинчликчилар кучлар томонидан қўллаб-қувватланган қатъий позицияси туғайлигиз Мисрда қарши ингилиз-француз-исроил уруши барбод қилинди. Англия ва АКШнинг 1958 йилда Англия ва АКШнинг 1962 йил империалистларнинг 1962 йил Куба революциясини бўғиб ташлаш йўлидаги уринишларининг олди олди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликчилар сийосати яна бир марта порлоқ галаба қозонди: Москвада атомсферада, космик фазода ва сув остида атом қуроли синовларини таъқиқлаш тўғрисида Шартнома имзоланди. Бу Шартнома бутун тараққиқларпар инсоният шоду хушрамлик билан табриқлаб, улар Совет мамлакатни бутун дунёда тинчлик учун энг изчил ва қатъий билан кураш олиб бораётганлигига, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлашдан иборат сийосати кескин қарши чиқаётганлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилди.

«Биз коммунистик тузумини, — дейилади КПСС Программасида, — империалистларнинг ақилона қўлидан келмади. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сийосат ер шарининг ҳамма бурч-бўғида жуда қадимий маъқулдиз кутиб олди. Халқаро маълумлаш ўз бераётган кўпгина жуда катта овозлар бунга ёрқин далил бўла олади. Масалан, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда бўлиб ўтган тарихий конференциясини тинч-тотув яшаш — жаҳон икки системалар ақрабли турган шариатда давлатлар ўртасидаги мусобақатларнинг бирдан-бир оқилона принциплар, деб эълон қилганлиги маълум.

Халқлари ер юзидати бутун аҳолининг яридан кўпроғини ташкил этадиган Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари ўзларининг Қоҳирада, Конакрида ва Мошеда бўлиб ўтган конференцияларида тинч-тотув яшаш принципларига содиқ эканликларини билдиришди.

Ана шундай бир шариатда Халқаро раҳбарларнинг тинч-тотув яшаш сийосати революция мафбатларига жавоб берадиган, ҳозирги шариатда илги жаҳон урушининг олдинчи оқини амалга ошириб бўлмайдиган вазифадир, деб тутаётган позицияси айниқса ажабланарлидир.

Марксизм-ленинчилар империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш ҳеч қачон инкор этган эмаслар ва инкор ҳам эътиқадларни йўқ. Бироқ улар ҳамма шундай деб келдиладар ва демондадилар, бутун дунёда тинчлик кучларининг улуг социалистик мамлакат босқинчилигида бирилашув йўли билан импери-

ализмни жилволаб қўйиш мумкин, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлаш йўлидаги планларини барбод қилиш мумкин. Бунга уларнинг тула асослари борлигини турмушининг ўзи ҳам тасдиқлади. Ахир, Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги барча тинчликчилар кучлар томонидан қўллаб-қувватланган қатъий позицияси туғайлигиз Мисрда қарши ингилиз-француз-исроил уруши барбод қилинди. Англия ва АКШнинг 1958 йилда Англия ва АКШнинг 1962 йил империалистларнинг 1962 йил Куба революциясини бўғиб ташлаш йўлидаги уринишларининг олди олди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликчилар сийосати яна бир марта порлоқ галаба қозонди: Москвада атомсферада, космик фазода ва сув остида атом қуроли синовларини таъқиқлаш тўғрисида Шартнома имзоланди. Бу Шартнома бутун тараққиқларпар инсоният шоду хушрамлик билан табриқлаб, улар Совет мамлакатни бутун дунёда тинчлик учун энг изчил ва қатъий билан кураш олиб бораётганлигига, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлашдан иборат сийосати кескин қарши чиқаётганлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилди.

«Биз коммунистик тузумини, — дейилади КПСС Программасида, — империалистларнинг ақилона қўлидан келмади. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сийосат ер шарининг ҳамма бурч-бўғида жуда қадимий маъқулдиз кутиб олди. Халқаро маълумлаш ўз бераётган кўпгина жуда катта овозлар бунга ёрқин далил бўла олади. Масалан, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда бўлиб ўтган тарихий конференциясини тинч-тотув яшаш — жаҳон икки системалар ақрабли турган шариатда давлатлар ўртасидаги мусобақатларнинг бирдан-бир оқилона принциплар, деб эълон қилганлиги маълум.

Халқлари ер юзидати бутун аҳолининг яридан кўпроғини ташкил этадиган Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари ўзларининг Қоҳирада, Конакрида ва Мошеда бўлиб ўтган конференцияларида тинч-тотув яшаш принципларига содиқ эканликларини билдиришди.

Ана шундай бир шариатда Халқаро раҳбарларнинг тинч-тотув яшаш сийосати революция мафбатларига жавоб берадиган, ҳозирги шариатда илги жаҳон урушининг олдинчи оқини амалга ошириб бўлмайдиган вазифадир, деб тутаётган позицияси айниқса ажабланарлидир.

Марксизм-ленинчилар империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш ҳеч қачон инкор этган эмаслар ва инкор ҳам эътиқадларни йўқ. Бироқ улар ҳамма шундай деб келдиладар ва демондадилар, бутун дунёда тинчлик кучларининг улуг социалистик мамлакат босқинчилигида бирилашув йўли билан импери-

ализмни жилволаб қўйиш мумкин, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлаш йўлидаги планларини барбод қилиш мумкин. Бунга уларнинг тула асослари борлигини турмушининг ўзи ҳам тасдиқлади. Ахир, Совет Иттифоқи ва барча социалистик мамлакатларнинг жаҳондаги барча тинчликчилар кучлар томонидан қўллаб-қувватланган қатъий позицияси туғайлигиз Мисрда қарши ингилиз-француз-исроил уруши барбод қилинди. Англия ва АКШнинг 1958 йилда Англия ва АКШнинг 1962 йил империалистларнинг 1962 йил Куба революциясини бўғиб ташлаш йўлидаги уринишларининг олди олди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликчилар сийосати яна бир марта порлоқ галаба қозонди: Москвада атомсферада, космик фазода ва сув остида атом қуроли синовларини таъқиқлаш тўғрисида Шартнома имзоланди. Бу Шартнома бутун тараққиқларпар инсоният шоду хушрамлик билан табриқлаб, улар Совет мамлакатни бутун дунёда тинчлик учун энг изчил ва қатъий билан кураш олиб бораётганлигига, империалистларнинг янги жаҳон урушини бошлашдан иборат сийосати кескин қарши чиқаётганлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилди.

«Биз коммунистик тузумини, — дейилади КПСС Программасида, — империалистларнинг ақилона қўлидан келмади. Тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сийосат ер шарининг ҳамма бурч-бўғида жуда қадимий маъқулдиз кутиб олди. Халқаро маълумлаш ўз бераётган кўпгина жуда катта овозлар бунга ёрқин далил бўла олади. Масалан, Осиё ва Африка мамлакатларининг Бандунгда бўлиб ўтган тарихий конференциясини тинч-тотув яшаш — жаҳон икки системалар ақрабли турган шариатда давлатлар ўртасидаги мусобақатларнинг бирдан-бир оқилона принциплар, деб эълон қилганлиги маълум.

Халқлари ер юзидати бутун аҳолининг яридан кўпроғини ташкил этадиган Осиё ва Африка мамлакатларининг вакиллари ўзларининг Қоҳирада, Конакрида ва Мошеда бўлиб ўтган конференцияларида тинч-тотув яшаш принципларига содиқ эканликларини билдиришди.

Ана шундай бир шариатда Халқаро раҳбарларнинг тинч-тотув яшаш сийосати революция мафбатларига жавоб берадиган, ҳозирги шариатда илги жаҳон урушининг олдинчи оқини амалга ошириб бўлмайдиган вазифадир, деб тутаётган позицияси айниқса ажабланарлидир.

Марксизм-ленинчилар империализмнинг йиртқиқлиги табиатиш ҳеч қачон инкор этган эмаслар ва инкор ҳам эътиқадларни йўқ. Бироқ улар ҳамма шундай деб келдиладар ва демондадилар, бутун дунёда тинчлик кучларининг улуг социалистик мамлакат босқинчилигида бирилашув йўли билан импери-

ТАШАББУСГА ҚУШИЛИБ

Комбинатимиз — Фаргона областидаги йирик саноат корхоналаридан бири. Биз ҳамма вақт ишлаб чиқариш топириқларини ортиги билан адо этилмиш. «Планлар ва олинган социалистик мажбуриятларни ўз вақтида бажариш билан бир қаторда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатли бўлишига алоҳида аҳамият бераётимиз. Корхонамиз маркази ҳамма жойда биринчи бўлиш учун барча имкониятлардан ўнқим фойдаланишга интилоқамиз.

Биз ўз устидишга конкрет мажбуриятлар оқибатда, Жумадан, иллик планни 27 декабрда бажариш, пландан ташқари 130 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш,

Тошкент химия фармацевтика заводи гален сехида Раҳимжон Қосимов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан донг чиқарган. Бригадирнинг ўзи — қўпчилиги намуна бўладиган йигит. У фармацевтика институтининг учинчи курсида сиратан ўқимокда. Суратда: Раҳимжон Қосимов иш устида.

А. Палехов фотоси.

меҳнат унвдорлигини 0,5 процент кўтариш, таннархни 50 минг сўмга арзонлаштириш, ҳам айтишга тежас ва материаллардан ўнқим фойдаланиш ҳисобига 25 минг, планларни муддатидан илгари бажариш ҳисобига 10 минг, рацionaliзаторлик ва иxtиpочилик тақдирларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш ҳисобига 15 минг сўм фойда олдиниш асосий мақсад қилиб қўйган эдик.

Саккиз ойлик топириқни корхонамиз коллективи яхши кўрсаткичлар билан яқунлади. Комбинатимиз шу давр ичида пландан ташқари 4125 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди. Мамлакатга 126,9 тонна ашқаришдан ит 1131,8 минг метр ҳам газлама, 146,5 минг метр ташмабон маҳсулот тайёрлаб бердик. Ҳар бир ишчининг меҳнат унвдорлиги 101,4 процентга етди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг таннархи камайтирилди. Енгил ва электр қуввати қўлаб кўрсатди қилинди. Ишлаб чиқариш қувватларини ва механизмларни модернизация қилиш анча яхшиланди. 426 та дастгоҳ модернизация қилиниб, уларнинг унвдорлиги оширилди.

Социалистик мусобақада тикувчилик фабрикаси (ишлаб чиқариш бошлиғи З. Ф. Николаева, партия ташкилотининг секретари Д. Мамедов, касба-соя комитетининг раиси Н. А. Воронина (ўртоқлар) олдиниш сафдо бормоқдалар. Бу фабрика коллективи ойлик топириқни 102 процент бажариш мажбуриятини олган бўлса, амалда 104,9 процент адо этди. Пландан ташқари бу фабрикада бир миллион 152 минг метр газлама ишлаб чиқарилиди.

Фабрикада 67 та бригада коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли унвонни олган ашқариш қўлаб кўрсатди. 18 та бригадани бундай шарафли унвон берилди. 84 ишчи коммунистик меҳнат зарбдор деган шарафли номни олган эришди. Фабриканинг 114 ишчиси Қўқондаги Охунбобоев номи фабрикасининг илгор бригадирини Татьяна Кардаш метод асосида ишломоқда.

Биз москваликларнинг ташаббусига қўшилиб, айлиқ планни илгаридан икки қун аввал — 25

декабрда бажариш, пландан ташқари 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, биринчи сорт молларни қўлаб кўрсатиш, таннархни пландагидан 225 минг сўм арзонлаштириш, ҳам айтишга 150 минг, ишлаб чиқариш планларини муддатидан илгари ошириб бажариш ҳисобига 50 минг, рацionaliзаторлик ва иxtиpочилик тақдирларини жорий этиш ҳисобига 25 минг сўмлик мажбурият қўйиб қўйган эдик.

Олган социалистик мажбуриятларини бажаришда астойдил киришдик. Мирзақабар Мирзақабоев, Эшвир Хатипова, Мингулла Гузиева, Зафар Мамедов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригада Оқтиб ўлди социалистик мусобақасининг галабалириди. Тўқтинчи Халимаҳон Тожиева, селар Навои Ширин, электромонтер Ислам Киселев ва бошқа ўртоқлар топириқларни ҳар доим ошириб бажариб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришмоқда.

Шу йил 30 июнда янги йириқ фабрикаси ишга тушди. Бу ерда пландаги 45 минг метр дўз илгари ҳозир 70 минг дўз ишлатилди. Уртоқ Турғунбой Саломидинов ишлаб чиқариш бошчилиги бўлган бу фабрика коллективини икки ойлик топириқни муддатидан илгари ошириб бажариб, Анжуст ойининг 26-кунини пландан ташқари 26 тонна ит ишлатилди.

Биз Душанба шайридаги тўқинчилик комбинати билан мусобақадашдик. Тўқинчи ойлик планнинг қандай бажарилишини октябр ойида ёраро текширишдан ўтказмоқчимиз. Ҳар икки комбинат тез суръатлар билан реконструкция қилинмоқда. Қўқондаги коммунистик асосан бир хил. Икки комбинат орасида алоқа тобора мустақамланмоқда. Тажриба алмашиш сўзига илгарида анча аҳишланди. Тожик раҳбарларининг ҳам, бизнинг ҳам мақсади билан бир — коммунистик мажбуриятларни бажариш, унинг сифатини яхшилаш. Улуғ Октябр байрагини муносиб соғиналар билан кўтиб олди. Бутун фикр-қараримиз ана шу мақсадга қаратилган.

С. АБДУЛЛАЕВ,
Фаргона шахридаги Державинский номи тўқинчилик комбинатининг директори.

МЕХНАТҚИЛАШАР УЧУН

МОСКВА, 16 сентябрь. (ТАСС мухбири). ВЦИСП президиуми санаторий-курорт муассасаларини ривожлантиришни 1964—1965 йилларда мўлжалланган план лойиҳасини қараб чиқди. Шу давр ичида санаторийлардаги ўринлар ҳамда пансионатлар ва дам олиш ўйлидаги ўринлар сонини анча қўпайтириш мўлжалланди. 1965 йилда касба-соя шифохоналарида 5567 минг киши дам олади. Бу эса 1960 йилдагига нисбатан бир миллион 50 минг киши кўпдир.

Етти йилликнинг охиригача қарийб 43 минг ўринли санаторий, пансионат ва дам олиш ўйлидаги ўринлар ва фойдаланишга топириш қўлаб кўрсатилди. Буларнинг қўлири Улоқ Шарқ, Ураа, Фроа Осиё районида, шунингдек бальнеология ва балчиқ ресурслари бўлган курортларда жойлаштирилди.

Ўқин иллар ичида пансионатлар қўрилиши айниқса кенг ривожланади.

«УСТИ ЯЛТИРОҚ, ИЧИ ҚАЛТИРОҚ»

Тошкент шахар, Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Муллаев редакцияга қўйиладиган хабар қилди: «Кизил Узбекистон» газетасининг 1963 йил 176-сониди босилган ююридаги сарлавҳали мақолада келтирилган танқидий фикрлар тасдиқланди. Ишоним билан Тошкент Давлат педагогика институтининг доцент И. А. Қаландаров нафарада мунинг тугатиш тадбирлари белгиланди.

«Кизил Узбекистон» газетасининг 1963 йил 1 сентабрий сониди босил